

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY S VYUŽITÍM DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ

FINANCING OF A PUBLIC CONTRACT USING A VOLUNTARY ASSOCIATION
OF MUNICIPALITIES

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Zuzana Sedlaříková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. GABRIELA KOCOURKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Zuzana Sedlaříková
Název	Financování veřejné zakázky s využitím dobrovolného svazku obcí
Vedoucí práce	Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.
Datum zadání	31. 3. 2019
Datum odevzdání	10. 1. 2020

V Brně dne 31. 3. 2019

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Ochrana F., Pavel J., Vitek L. a kolektiv: Veřejný sektor a veřejné finance, Grada Publishing, Praha 2012, ISBN 978-80-247-3228-2

Korytářová, J.: Investování, studijní opora VUT FAST, Brno 2009

Hejduková, A., Hroníková, M.: Financování stavební zakázky, studijní opora VUT FAST, Brno 2006

Fotr J., Souček I.: Investiční rozhodování a řízení projektů, Grada Publishing, Praha 2011, ISBN 978-80-247-3293-0

Korytářová, J.: Ekonomika investic, studijní opora VUT FAST, Brno 2006

Boháčková, I., Hrabánková, M.: Strukturální politika Evropské unie. C. H. Beck, Praha 2009, ISBN 978-80-7400-111-6

Vilamová, Š.: Čerpáme finanční zdroje Evropské unie. Grada Publishing, Praha 2005, ISBN 80-247-1194-X

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem práce je nalezení optimálního způsobu financování stavebního projektu v obci s využitím dobrovolného svazku obcí.

1. Druhy zakázek.
2. Veřejná správa v ČR.
3. Spolupráce obcí, dobrovolné svazky obcí.
4. Možnosti financování stavebních projektů.
5. Posouzení financování stavebního projektu v obci s využitím dobrovolného svazku obcí.

Požadovaným výstupem je analýza stávajících svazků obcí v Moravskoslezském kraji a následné posouzení konkrétního projektu budovaného v rámci dobrovolného svazku obcí.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se věnuje problematice financování veřejných zakázek obcemi a dobrovolnými svazky obcí. Teoretická část je zaměřena na veřejné zakázky, veřejnou správu, spolupráci obcí, fungování dobrovolných svazků obcí a způsoby financování veřejných investic. Cílem práce byla analýza dobrovolných svazků obcí v Moravskoslezském kraji a posouzení financování konkrétního projektu budovaného v rámci dobrovolného svazku obcí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Veřejná zakázka, veřejná správa, financování, dotace, dobrovolný svazek obcí, obce.

ABSTRACT

This thesis is dedicated to the financing of public community and voluntary association of municipalities. The theoretical part is focused on Public procurement, public administration, the cooperation of municipalities, the functioning of voluntary unions of municipalities and ways of financing public investments. The aim of the thesis was to analyze voluntary unions of municipalities in the Moravian-Silesian Region and to assess the financing of a specific project built within the voluntary union of municipalities.

KEYWORDS

Public procurement, public administration, financing, subsidies, voluntary union of municipalities, municipalities.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Zuzana Sedlaříková *Financování veřejné zakázky s využitím dobrovolného svazku obcí*. Brno, 2020. 77 s., 13 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Financování veřejné zakázky s využitím dobrovolného svazku obcí* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 9. 1. 2020

Bc. Zuzana Sedlářiková
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Financování veřejné zakázky s využitím dobrovolného svazku obcí* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 9. 1. 2020

Bc. Zuzana Sedlářiková
autor práce

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucí práce paní Ing. Gabriele Kocourkové, Ph.D. za odborné vedení, konzultace, trpělivost a podnětné návrhy k práci.

OBSAH

Úvod	10
1 Druhy stavebních zakázek	11
1.1 Veřejné zakázky	11
1.2 Soukromé zakázky	14
2 Veřejná správa v ČR	15
2.1 Funkce veřejné správy	15
2.2 Rozdělení veřejné správy	16
2.2.1 Státní správa	16
2.2.2 Samospráva	16
3 Spolupráce obcí	23
3.1 Formy spolupráce	24
4 Dobrovolné svazky obcí	25
4.1 Majetek svazků obcí	27
4.2 Hospodaření svazků obcí	28
5 Financování veřejných investic	30
5.1 Státní rozpočet	30
5.2 Rozpočet územních samosprávných celků	30
5.3 Financování vlastními zdroji	31
5.4 Financování cizími zdroji	32
5.4.1 Dotace	32
5.5 Fondy EU	32
5.6 Programové období 2014 - 2020	34
5.7 Úvěry	36
6 Analýza dobrovolných svazků obcí	37
6.1 Porovnání počtu DSO Moravskoslezského kraje s kraji ČR	38
6.2 Dobrovolné svazky obcí v Moravskoslezském kraji	40
6.3 Počty založených DSO v jednotlivých letech	42
6.4 Příjmy DSO Moravskoslezského kraje	44
6.5 Výstupy specifického výzkumu	46
7 Posouzení financování stavebního projektu	48
7.1 Region Poodří	48

7.2	Cyklostezka Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji	50
7.3	Financování cyklostezky s využitím DSO Region Poodří	54
7.3.1	Financování s využitím dotace ROP NUTS II, dotace a finanční výpomoci Magistrátu města Ostrava	55
7.3.2	Financování s využitím dotace ROP NUTS II, dotace od Magistrátu města Ostravy a úvěru od KB	56
7.4	Financování cyklostezky obcí Jeseník nad Odrou	63
7.5	Posouzení financování cyklostezky	66
8	Závěr	68
	Literatura	69
	Seznam symbolů, veličin a zkratk	73
	Seznam příloh	77
A	Jmenný seznam DSO v MSK	78
B	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Bruntál	79
C	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Frýdek-Místek	82
D	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Nový Jičín	84
E	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Opava	86
F	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Ostrava	89
G	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Karviná	90

ÚVOD

Při sídelní struktuře České republiky, v dnešní době velmi rozvětvené, se na jejím území vyskytuje velké množství malých obcí, které nemají možnost vlastními silami financovat větší investiční projekty rozvíjející území takové obce. Proto je důležité, ne-li přímo nutné, aby takové obce vytvářela společenství s jinými obcemi.

Obce chtějíc rozvíjet svá území potřebují znát legislativní rámec, kterým by se při zadávání veřejných zakázek měly řídit. Ne všechny projekty by z hlediska jedné obce musely být realizovatelné a obce by si s financováním mohly vypomoci sdružováním se. Jaké formy spolupráce by mohly obce navázat mezi sebou, či s třetími stranami, je popsáno v jedné z kapitol této práce, ze které vychází základní meziobecní spolupráce a to sdružování obcí do dobrovolných svazků obcí. Na to navazují nezbytnosti k úspěšnému zřízení, řízení a hospodaření svazku. Hospodaření svazků i obcí je dnes velmi ovlivněno možnostmi získání dotací z různých evropských fondů, ať už se rozhodne obec pro jakékoli financování či podílu financování připravovaných projektů, možnosti najde v poslední kapitole teoretické části práce zasvěcené financování veřejných investic.

Praktická část této diplomové práce byla věnována analýze sdružování obcí do dobrovolných svazků obcí v Moravskoslezském kraji. Závislostí počtu těchto dobrovolných svazků na rozloze území, hustotě zalidnění, historických událostech řešeného území a mezikrajové srovnání.

Pro účely této práce byla vybrána cyklostezka Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji, jakožto projekt realizovaný za pomoci dobrovolného svazku Regionu Poodří, na jejíž problematiku financování se zaměřila druhá část této práce. Výsledkem bylo srovnání financování cyklostezky s využitím dobrovolného svazků obcí a bez využití dobrovolného svazku obcí, tedy financování samostatnou obcí a výhodnost či nevýhodnost těchto způsobů.

1 DRUHY STAVEBNÍCH ZAKÁZEK

Stavební zakázka je dodávka prací a služeb za účelem vytvoření nové stavby, změnu dokončené stavby nebo opravu a údržbu. Změnou dokončené stavby se rozumí nástavba (kterou se stavba zvyšuje), přístavba (kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně spojena s dosavadní stavbou) a stavební úprava (při které je zachováno půdorysného i výškového ohraničení stavby). Tyto pojmy jsou známy pod názvy rekonstrukce nebo modernizace stavby. Celá stavební zakázka a dodávky s ní spojené, vychází z projektové dokumentace reprezentující všechna přání investora a také všechny jeho požadavky, z čehož vyplývá, že investor je ve stavební výrobě téměř vždy znám.

Při stavební výrobě vzniká velká náročnost v plánování stavební zakázky, a to z důvodů dlouhého výrobního cyklu, náročnosti technologické a materiálové, výši požadavků na finanční řízení, a také z důvodu nepřemístitelného výsledku zakázky - přesun materiálů, pracovních sil a strojů. [1]

Stavební zakázky jsou z pohledu investora dělitelné na:

- veřejné zakázky,
- soukromé zakázky.

1.1 Veřejné zakázky

Obecně lze k pojmu *veřejná zakázka* přistupovat dvěma různými pohledy, a to z pohledu ekonomického nebo právního. Z ekonomického hlediska dochází ke směřování pojmů *veřejná zakázka* a *veřejný projekt*, jež je definován jako zamýšlená, časově omezená akce, pro kterou je nutno systémově alokovat veřejné zdroje a výsledkem plánované akce by měl být produkt naplňující předem známé společenské cíle. [2]

Je nutno podotknout, že tyto pojmy nejsou synonymy. Veřejný projekt je realizovatelný dvěma základními způsoby: vlastními silami veřejného sektoru nebo nepřímou realizací. Realizovaným nepřímo se rozumí realizovat projekt subjektem z jiného než-li veřejného sektoru, za předem sjednanou úplatu. Z právního hlediska jsou veřejné zakázky vymezovány jako smlouvy, které jsou uzavírány podle zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 137/2006 Sb. (Sbírka)).

Podle tohoto zákona je veřejná zakázka zakázkou na dodávky, služby, stavební práce, koncese na služby nebo koncese na stavební práce, realizována na základě úplatné smlouvy písemně uzavřené mezi zadavatelem a dodavatelem. [2], [3] Podle novely zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je zadavatel veřejné zakázky rozdělen pouze na veřejného zadavatele a zadavatele.

Z právního hlediska je veřejný zadavatel vymezen:

- Česká republika, případně její organizační složky,
- Česká národní banka,
- státní příspěvková organizace,
- územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace,
- jiná právnická osoba.

Zadavatelem je osoba, která použije k financování nadlimitní či podlimitní veřejné zakázky částku větší než 200 000 000,00 Kč nebo více než 50 % peněžních prostředků z rozpočtu veřejného zadavatele nebo z rozpočtu Evropské unie. [4]

V České republice je pro zadávání veřejných zakázek základním legislativním rámcem znění dvou evropských směrnic:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES (Rada ministrů) ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. [2]

Konkrétněji postupy rozpracovává zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Zadavatel na veřejnou zakázku čerpá veřejné finanční prostředky, proto musí dodržovat spoustu dalších norem a zákonů, mezi které patří i zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole. Při zadávání veřejných zakázek by měl zadavatel respektovat zejména tyto zásady:

- zásada transparentnosti a přiměřenosti - provádění a evidence logicky odůvodnitelného a prověřitelného zadávacího řízení,
- zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace - zadavatel přistupuje k nabízejícím stejně a nikomu neposkytuje výhody,
- zásada neomezování účasti v zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří mají sídlo v členském státě EU (Evropská unie), Evropského hospodářského prostoru, Švýcarské konfederace nebo v jiném členském státě, který má s ČR (Česká republika) nebo EU uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané veřejné zakázce.

Veřejné zakázky se podle druhu plnění dělí na zakázky na dodávky, na služby, na koncese na služby, na stavební práce a na koncese na stavební práce. Podle předpokládaných finančních objemů potřebných pro realizaci zakázky se určuje stavební zakázka na zakázky nadlimitní, podlimitní nebo malého rozsahu. [2]

Dělení veřejných zakázek podle druhu plnění zakázky

- Veřejná zakázka na dodávky - předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce.
- Veřejná zakázka na služby - předmětem je poskytování jiných činností, než stavebních prací.
- Veřejná zakázka na stavební práce - předmětem je:
 1. poskytnutí činnosti uvedené v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. listopadu 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV (Common procurement vocabulary - Společný slovník pro veřejné zakázky), v platném znění.),
 2. zhotovení stavby,
 3. poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi podle čísla 1. nebo 2.

„Stavbou je pro účely tohoto zákona výsledek stavebních nebo montážních prací vytvářející jednotný celek, který je sám o sobě dostatečný k plnění hospodářské nebo technické funkce. Bez ohledu na právní formu spolupráce mezi zadavatelem a dodavatelem se za veřejnou zakázku na stavební práce považuje rovněž zhotovení stavby odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem, přičemž za odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem se považuje stavba, u níž má zadavatel rozhodující vliv na druh nebo projekt stavby.“ [4]

Dělení veřejných zakázek podle výše předpokládané hodnoty

- Veřejná zakázka nadlimitní - předpokládaná hodnota stavební zakázky je rovna nebo přesahuje limit stanovený nařízením vlády zpracovávajícím příslušné předpisy EU.

Pro veřejné zakázky platí Nařízení vlády ze dne 11. května 2016 o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a například limit pro stavební práce je stanoven na částku 142 668 000,00 Kč pro všechny typy zadavatelů. Tato částka je bez daně z přidané hodnoty.

V úrovni Evropské unie jsou limity měněny každé dva roky. Tyto zakázky musí být zadávány podle směrnic Evropské unie a zveřejňovány v Evropském věstníku. Lhůty pro podávání nabídek jsou u tohoto typu veřejných zakázek většinou dlouhé, a to z důvodu možnosti účasti zahraničních subjektů. [4]

- Veřejná zakázka podlimitní - je zakázka, která nedosahuje limitu nadlimitní zakázky a přesahuje limit pro veřejné zakázky malého rozsahu (například pro stavební práce se jedná o zakázky v limitu od 6 mil. Kč do 142,668 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty). Zadávání těchto typů veřejných zakázek se příliš neliší od zadávání zakázek nadlimitních a může být upravováno národní legislativou. [4]
- Veřejná zakázka malého rozsahu - předpokládaná hodnota zakázky nedosahuje 6 000 000,00 Kč bez DPH (Daň z přidané hodnoty) u stavebních prací a 2 000 000,00 Kč bez DPH u dodávek a služeb. Tyto typy zakázek si zadavatelé mohou zadávat dle svého uvážení. Díky malé hodnotě těchto zakázek by bylo neefektivní provádět složitá výběrová řízení. [2], [4]

1.2 Soukromé zakázky

Investor a dodavatelská firma spolu jednají na základě smluv podle Nového občanského zákoníku. [1]

- Individuální zakázky - investory jsou fyzické osoby, které zakázku neprovádějí v rámci své podnikatelské činnosti.
- Zakázky v rámci podnikatelské sféry - investory jsou fyzické nebo právnické osoby, které zakázku provádějí v rámci své podnikatelské činnosti.[5]

2 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČR

Veřejnou správu je možné charakterizovat jako správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Je řízena veřejným zájmem se zaměřením na veřejné záležitosti, se specifickou společenskou činností řídicího a organizačního charakteru. Z materiálního (funkčního) pojetí je veřejná správa činností, která je zaměřena na dosažení stanovovaných cílů, disponující veřejnou mocí.

Při institucionálním pojetí je veřejná správa chápána jako soubor a struktura subjektů a vykonavatelů veřejné správy. Organizační principy určují výstavbu veřejné správy jako centralizaci, soustředění moci u jednoho ze subjektů veřejné správy a také jako decentralizaci, neboli přesměrování moci z jednoho subjektu na jiné subjekty.

Veřejnou správu lze rozdělit na státní správu a samosprávu. Státní správa je výkonnou mocí státu, uplatňuje zákony vytvořené zákonodárnou mocí a je uskutečňována jménem a v zájmu státu. [6]

2.1 Funkce veřejné správy

Každá z funkcí veřejné správy plní jiné požadavky a potřeby jejího fungování. Funkce jsou upraveny správním právem a řídí se podmínkami veřejné správy. Funkce veřejné správy můžeme rozdělit na dvě hlavní části a to do obecné a dílčí. Veřejná správa jako celek plní obecnou funkci, která se následně dělí na funkci:

- organizační - organizuje záležitosti nejen státní, ale také záležitosti institucí a občanů,
- mocenské ochrany - poskytuje ochranu orgány státní správy za cílem bezporuchového chodu a při porušení právních povinností koná nápravu. [6]

Jednotlivé organizační orgány státní správy plní funkce dílčí, mezi které patří funkce:

- programovací,
- koordinační,
- rozhodovací,
- kooperační,
- ovlivňovací.

Při působení dílčích funkcí v konkrétních případech se realizují obecné funkce veřejné správy. [6]

2.2 Rozdělení veřejné správy

Veřejná správa je rozdělena na státní správu a samosprávu.

2.2.1 Státní správa

Státní správa je veřejná správa uskutečňována státem, a to přímo státními, či jinými orgány, které pro výkon státní správy stát určil. Státní správa v České republice se dělí na správu ústřední a územní.

- Ústřední
 - Vláda - je vrcholným orgánem výkonné moci a její postavení je vymezeno Ústavou České republiky. Skládá se z předsedy vlády (premiér), místopředsedů vlády (vicepremiérů) a ministrů.
 - Ministerstva - jsou ústředními orgány státní správy řízeny předsedou vlády (ministrem). V České republice je 14 ministerstev, například Ministerstvo dopravy, financí, kultury, obrany, práce a sociálních věcí, pro místní rozvoj, průmyslu a obchodu, spravedlnosti a jiné.
 - Ostatní úřední orgány státní správy - v této skupině je například Český statistický úřad, Centrum pro regionální rozvoj, Český báňský úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a další.
- Územní
 - Dekoncentráty - jsou podřízenými správními úřady s územní působností. Dekoncentráty jsou například finanční úřad, úřad práce, okresní správa sociálního zabezpečení, celní ředitelství a celní úřady.
 - Obecní a krajské úřady v přenesené působnosti - plní úkoly uložené zákonem. [6]

2.2.2 Samospráva

Samospráva není na státní správě závislá a není jí podřízená, je vykonávána samosprávnými korporacemi, které ji vykonávají vlastním jménem, vlastními prostředky a na vlastní odpovědnost. Samosprávu se dále dělí na:

- územní samosprávu,
- zájmovou samosprávu. [7]

Územní samospráva

Je to samostatně hospodařící, prostorově ohraničený funkční celek, který sám rozhoduje o svých záležitostech a sám nakládá se svým majetkem. Do chodu územní samosprávy nesmí státní správa zasahovat, s výjimkou zásahu státu při uplatňování

zákona, a to pouze způsobem předepsaným zákonem. Územní samospráva se řídí Ústavou ČR, vymezující základním územním samosprávným celkem obce a vyšším územním samosprávným celkem kraje. [8]

Obce - základní definici obsahuje zákon 128/2000 Sb., o obcích: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“.

Ke dni 20.11.2019 je evidováno 6 257 obcí, které jsou součástí 76 okresů. Rozdělení České republiky na okresy je vidět na obrázku 2.1.

Obr. 2.1: Okresy v ČR [9]

Obce mají několik charakteristických znaků:

- Územní základ - vlastní samosprávné území.
- Personální základ - obyvatelé s trvalým bydlištěm na území obce.
- Ekonomický základ - orgány obce sestavují vlastní rozpočet, se kterým následně hospodaří.
- Právní základ - obce mohou tvořit právní předpisy - nařízení obce, které vydávají na základě přenesené působnosti a obecně závazné vyhlášky vydávající na základě samostatné působnosti.
- Právo na samosprávu - obce mají právo spravovat své vlastní záležitosti a to pomocí přímé nebo zastupitelské demokracie.

- Soustavu orgánů - pomocí zastupitelstva obce, rady obce, výborů zastupitelstva, komisí rady, starosty a obecního úřadu je zajišťován chod obce. [7], [8]

Obce můžeme podle typu rozdělit do několika kategorií:

- Osada - menší sídlo venkovského typu, větší než samota, ale menší než vesnice, seskupení malé skupiny domů.
- Vesnice - je menší obcí, většinou zaměřena na zemědělskou činnost.
- Městys - je historickou kategorií obce. Dnes se již žádná obec nemůže městysem stát, tento druh obce může pouze přetrvávat z let minulých. Je typ obcí velikostně a významově stojící mezi městem a vesnicí. Status městyse přestal být používán zhruba od roku 1950. Od sametové revoluce v roce 1989 se představitelé obcí, které v minulosti držely status městyse, snažili o jejich obnovení. Jejich několikaleté lobování bylo úspěšné až v roce 2006, a s účinností od 1. července 2006 byl zákoně o obcích status městyse.
- Město - obec musí mít nejméně 3 000 obyvatel a město musí schválit, po vyjádření vlády, předseda Poslanecké sněmovny.
- Statutární město - město se zvláštním významem, jehož správa může být organizována podle základní městské vyhlášky, která se označuje jako statut města. Může se dělit na samosprávné obvody a části. Obecním úřadem je zde magistrát v čele s primátorem. [8], [10]

Nejvyšším rozhodovacím orgánem obce je zastupitelstvo, rozhodující o věcech v samostatném působení obce a jehož členové jsou voleni na 4 roky. Počet členů, kteří jsou voleni je ovlivněn počtem obyvatel obce k 1. lednu roku voleb. Do zastupitelstva musí být zvoleno minimálně pět členů a maximálně 55 členů.

Výkonným orgánem zastupitelstva je rada obce, jejímiž členy jsou starosta, místostarosta a radní, nebo v případě statutárních měst primátor, náměstci primátora a radní. Všichni členové jsou voleni z řad zastupitelů, a to v počtu nejméně pěti a nejvíce jedenácti členů rady.

Zastupitelstvo má povinnost zřizovat finanční a kontrolní výbory, které jsou jejími poradními orgány. Finanční výbor je zřizován za účelem kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, pověřenými zastupitelstvem obce. Kontrolní úřady jsou zřizovány pro kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další kontrolní úkoly, pověřenými zastupitelstvem obce. [8], [10]

Orgány obce vykonávají úlohy samostatné působnosti:

- Hospodaření obce - jde především o nabývání či zatěžování majetku obce, nebo poskytování a přijímání půjček.
- Schvalování programu rozvoje územního obvodu obce a rozpočtu obce.
- Vydávání obecně závazných vyhlášek obce.
- Rozhodovat o vyhlášení místního referenda.
- Navrhovat změny katastrálních území a schvalovat dohody o změně území.
- Zřizovat a rušit výbory, příspěvkové organizace a organizační složky obce a volit a odvolávat jejich členy.
- Zřizovat a rušit obecní policii.
- Rozhodovat o zrušení usnesení rady obce.
- Rozhodovat v dalších věcech vyhrazených podle zákona o obcích. [8],[10]

Kraje - středními články veřejné správy jsou kraje, které se řídí zákonem o krajích č. 129/2000 Sb, o krajích. Česká republika je rozdělena do 14 krajů (viz obr. 2.2) jako vyšší územní samosprávné celky. [8],[10]

Obr. 2.2: Kraje v ČR [11]

Kraje mají stejné charakteristické znaky jako obce. Jediným znakem, lišícím se od obcí, je právní základ, který dává krajům pravomoc předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně. [8],[10]

Kraje plní čtyři základní funkce:

- integrační a koordinační,
- dozorovou a poradní,
- redistribuční,
- reprezentační a zprostředkovatelskou.

Stejně jako u obcí je i u krajů nejvyšším rozhodovacím úřadem zastupitelstvo, které rozhoduje ve věcech samostatné působnosti o:

- předkládání návrhů zákonů Poslanecké sněmovně,
- návrhů na zrušení právních předpisů Ústavnímu soudu,
- vydávání obecně závazných vyhlášek kraje,
- koordinaci územního obvodu kraje,
- schválení koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje,
- zřizování a rušení příspěvkových organizací kraje a organizačních složek kraje,
- volbě a odvolání hejtmána, náměstka, či náměstků hejtmána a dalších členů rady,
- zrušení a zřízení výborů, volbě a odvolání jejich předsedů a členů,
- udělení cen kraje,
- plnění dalších úkolů stanovených zákonem. [8],[10]

Krajské zastupitelstvo má jeden výkonný orgán, a tím je rada kraje, která je stejně jako u rady obce přípravným orgánem zastupitelstva. Počet členů rady se liší v závislosti na počtu obyvatel v kraji. V krajích s počtem obyvatel nižším než 600 tisíc je do rad kraje voleno devět členů, v krajích s počtem obyvatel nad 600 tisíc je do rad voleno 11 členů. Rada je tvořena hejtmánem, náměstkem, nebo více náměstků hejtmána a dalších členů rady. Zastupitelstvo zřizuje výbory, působící jako iniciační a poradní orgány. V krajích je vždy zřizován výbor finanční, kontrolní a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. Výbor pro národnostní menšiny je zřizován zpravidla v krajích, ve kterých počet obyvatel jiné národnosti dosáhne výšky alespoň 5 %. [8],[10]

Regiony soudržnosti - jsou regiony vymezeny za účelem čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU a za účelem koordinace hospodářské a sociální soudržnosti. [10] Dle územních statistických jednotek EU se Česká republika dělí na:

- NUTS (Nomenclature of Units for Territorial Statistics - Nomenklatura územních statistických jednotek) I - celá Česká republika,
- NUTS II - regiony soudržnosti,
- NUTS III - kraje,
- LAU (Local Administrative Units - Místní samosprávné jednotky) I - okresy,
- LAU II - obce.

Na území České republiky je zákonem vymezeno osm regionů soudržnosti:

- Praha
- Střední Čechy
- Jihozápad
- Severozápad
- Severovýchod
- Jihovýchod
- Střední Morava
- Moravskoslezsko.

Polohu a složení jednotlivých regionů soudržnosti lze vidět na mapě České republiky na obrázku níže 2.3.

Obr. 2.3: Regiony soudržnosti [12]

Řídícím orgánem regionu soudržnosti je Regionální rada, která je přeneseným orgánem státní správy jejímž úkolem je rozhodovat o efektivním využití finančních prostředků a vypracovávat programy spolufinancované z fondů. Regionální rada sestává ze tří orgánů: výbor Regionální rady, předseda Regionální rady a úřad Regionální rady. [10]

Zájmová samospráva

Zájmová nebo také profesní samospráva není zakotvena v ústavě. Jednotlivým zájmovým subjektům je svěřena v podobě zákonů, kterými je zřizována. Subjektům, které spojuje společný zájem, dává právo samostatně rozhodovat o svých záležitostech. [8],[10]

Subjekty jsou v České republice reprezentovány:

- komorami s povinným členstvím,
- komorami s nepovinným členstvím,
- vysokoškolskou samosprávou.

Podle složení můžeme komory rozdělit na profesní a stavovské. Do profesních komor lze zařadit například Komoru daňových poradců nebo Českou advokátní komoru, komory stavovské jsou např. Česká lékařská komora nebo Česká stomatologická komora. [10]

3 SPOLUPRÁCE OBCÍ

Spolupráce je velmi významným vztahem uplatňovaným ve všech oblastech lidské společnosti, s jejíž pomocí je snadněji a účinněji dosahováno potřebných výsledků a cílů, které by bez ní byly mnohdy nedosažitelné. Pro snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony a zabezpečení rozvoje regionu je spolupráce nutností. [13] Česká republika má, ve srovnání s ostatními státy Evropy, velmi rozvětvenou sídelní strukturu, která je ovlivněná jak fyzicko-geografickými faktory, tak důsledky historických změn. Dle Českého statistického úřadu [14] má Česká republika celkem 6 257 obcí, což lze z hlediska možnosti demokratické participace na správě věcí veřejných a na blízkosti samosprávy občanům vnímat jako velice pozitivní. Z jiného úhlu pohledu má však ČR z celkového počtu obcí 3 419 obcí méně než 500 obyvatel a dalších 1 366 obcí méně než 1 000 obyvatel. Vysoká fragmentace obcí přináší především problém limitovaných ekonomických možností a nebo slabou kvalitu veřejných služeb a také neschopnost nejmenších obcí provádět velké investiční projekty, zajistit dostupnost základních služeb a kvalitní vedení úřadu. U takto malých obcí je meziobecní spolupráce převážně jedinou možností zajistit investiční akce přesahující možnosti jedné obce zajišťující pohodlí a potřeby obyvatel a také nástrojem pro rozvoj takové obce. Pro obce s větším počtem obyvatel je meziobecní spolupráce skvělým nástrojem pro rozvoj v oblasti školství, cestovního ruchu a kultury. [15] Rozdělení obcí dle počtu obyvatel je znázorněno v následující tabulce 3.1.

Tab. 3.1: Počet obyvatel v obcích ČR

Počet obyvatel v obci	Četnost	[%]	Kumulativně [%]
< 500	3 419	54,64	54,64
500 > 1 000	1 366	21,83	76,47
1 000 > 5 000	1 195	19,10	95,57
5 000 > 10 000	147	2,35	97,92
10 000 > 50 000	112	1,79	99,71
50 000 > 100 000	12	0,19	99,9
100 000 > 500 000	5	0,08	99,98
500 000 > 1 000 000	0	0,00	99,98
1 000 000 > 1 500 000	1	0,02	100,00

Spolupráce obcí by tedy měla efektivně, hospodárně a ve vzájemné součinnosti zajišťovat kvalitní služby veřejnosti. Taková spolupráce by měla být pro obce dlouhodobě prospěšná například z hlediska možné finanční úspory při společných

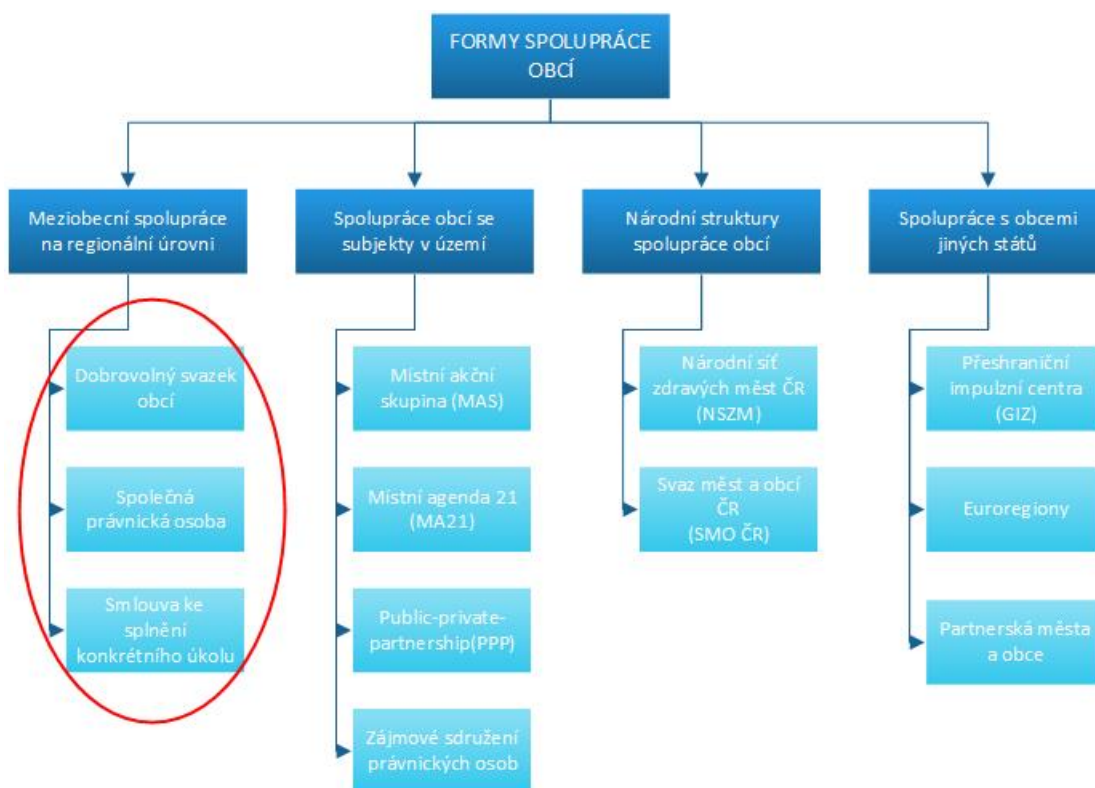
nákupech služeb, nebo z hlediska zkvalitňování výkonu veřejné správy sdílením administrací procesu zadávání veřejných zakázek, výběru místních poplatků, nebo z hlediska zkvalitňování poskytovaných veřejných služeb společným zajištěním činností v oblasti cestovního ruchu, základního školství nebo sociálních služeb. [15]

3.1 Formy spolupráce

Formy spolupráce představují určitou právní a organizační strukturu systému spolupráce. Nejvhodnějším členěním je kombinace členění podle území a spolupracujících subjektů, z nichž jednotlivé formy spolupráce mají různý obsah vykonávaných aktivit. [16] Obce mezi sebou mohou spolupracovat pouze při výkonu samostatné působnosti, která je konkrétně uskutečňována:

- uzavřením smlouvy ke splnění konkrétního úkolu,
 - vytvořením dobrovolného svazku obcí,
 - založením společné právnické osoby (obchodní společnost, družstvo apod.).
- [17]

Formy meziobecní spolupráce jsou patrnější z obrázku níže 3.1. Na obrázku jsou rozlišeny 4 typy aktérů spoluprací.

Obr. 3.1: Formy spolupráce [13]

4 DOBROVOLNÉ SVAZKY OBCÍ

Dobrovolné svazky obcí jsou nejzákladnějšími a nejčastějšími formami spolupráce obcí, přímo uvedenými v zákoně o obcích, v České republice. Obvykle jsou zakládány pro územně ucelenou oblast, například tvořeny dvěma sousedícími obcemi, nebo oblast ohraničenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými a jinými důležitými prvky. Jsou ale zakládány i svazky na základě společného záměru, jejichž členy nemusejí být obce, které spolu územně souvisí. [16]

Členem svazku obcí mohou být pouze obce, do svazku obcí nemohou vstoupit žádné jiné právnické či fyzické osoby. Svazek obcí může vykonávat pouze úkony spadající do samostatné působnosti obcí a činnosti pro ochranu a prosazování společných zájmů, jedná se především o společné úkoly v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, čistoty obce, sítí technického vybavení, dopravní obslužnosti, správy majetku obcí. Společný výkon při plnění některých z výše uvedených úkolů může snižovat administrativní zatížení obcí, což může být u populačně malých obcí velmi účelné.

Dobrovolné svazky obcí mají řadu společných rysů, i přesto jsou značně různorodou skupinou lišící se například účelem, intenzitou či náplní spolupráce. Dle účelu lze svazky rozlišit na dva typy, a to:

- monotematické svazky,
- mikroregiony/ polyfunkční svazky.

Monotematické svazky jsou zřizovány za účelem realizace velmi úzce vymezených činností. Nejčastějšími důvody/činnostmi jsou budování technické infrastruktury, provozování vodovodu, kanalizace s ČOV (Čistička odpadních vod), plynofikace, likvidace odpadů, popřípadě svazky zakládány pro rozvoj cestovního ruchu. Doba trvání monotematických svazků je povětšinou omezena na dobu realizace účelu založení těchto svazků. [16]

Mikroregiony, neboli polyfunkční svazky na rozdíl od monotematických svazků zastřešují poměrně kompaktní území s výraznými znaky socioekonomické a geografické sounáležitosti a usilují o celkový rozvoj území koncepčním způsobem.

Všechny svazky, ať už monotematické, či polyfunkční, vznikají zápisem do rejstříků svazků obcí příslušného kraje, ve kterém svazek sídlí. Zapsáním jména svazku, sídla, předmětu jeho činnosti, identifikačního čísla, orgánů a osob vykonávajících jeho působnost společně se zakladatelskou smlouvou včetně stanov do rejstříku se svazek stává právnickou osobou a od této chvíle musí vést účetnictví dle zákona o účetnictví. [18]

Před samotným zápisem je tedy nutné sepsat zakladatelskou smlouvu na dobu určitou, či neurčitou o spolupráci mezi obcemi, aby vzešla v platnost, musí být schválena zastupitelstvy členských obcí a obsahovat tyto náležitosti:

- účastníci smlouvy,
- předmět a rozsah smlouvy,
- práva a povinnosti jednotlivých smluvních stran,
- způsoby nakládání s majetkem,
- způsoby odstoupení od smlouvy smluvních partnerů a jejich majetkové vyrovnání. [17]

Nedílnou součástí zakladatelské smlouvy jsou stanovy, které vymezují statutární orgány svazku a definují financování spolku. Náplň/předmět stanov je dán zákonem o obcích a na plnění, či dodržování těchto stanov dohlíží kontrolní orgán svazku. Nutným minimem obsahu stanov dle zákona jsou:

- členové svazku a jejich sídlo,
- název a sídlo dobrovolného svazku obcí a činnosti svazku,
- orgány svazku obcí, jejich činnosti a způsob, jakým budou svou činnost vykonávat,
- majetek, jež členové do svazku vložili,
- příjmy svazku obcí,
- práva a povinnosti členů svazku,
- způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty svazku,
- podmínky přistoupení a vystoupení k či ze svazku a vypořádání majetkového podílu,
- podmínky kontroly svazku členskými obcemi. [17]

Ve stanovách musí být také přesně vymezen předmět činnosti svazku, který je vymezen zákonem o obcích a jedná se především o:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního

a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi. [17]

Následně po vymezení předmětu činnosti musí být vymezeny také orgány dobrovolných svazků. Názvosloví použité v organizační struktuře se může lišit, ovšem význam jednotlivých orgánů a jejich činnosti a pravomoci jsou totožné. Obecně lze orgány svazku vymežit na valnou hromadu, předsednictvo, předsedu a místopředsedu a kontrolní a revizní komisi. [16]

Valná hromada je nejvyšším orgánem svazku a je obvykle složena ze zástupců členských obcí a jejími hlavními činnostmi jsou především schvalování rozpočtu a výsledku hospodaření, schvalování použití fondu obnovy a rozvoje, přijímání nových členů, stanovování výše členských a jiných příspěvků a v neposlední řadě také přijímání změn stanov.

Předsednictvo je výkonným orgánem svazku a kompetence a pravomoci předsednictva jsou stanovovány valnou hromadou. Jeho hlavními činnostmi jsou: řízení činností svazku mezi zasedáními valné hromady, realizace usnesení valné hromady, zajištění hospodaření, apod.

Předseda a místopředseda svazku jsou voleni valnou hromadou, která také určuje jejich pravomoce. Jsou ve vedení předsednictva a jednají jménem svazku s třetími osobami, peněžními ústavy, aj.

Kontrolní a revizní komise kontroluje činnost svazku a zodpovídá se valné hromadě. Kontroluje dodržování stanov a předpisů, provádí roční revizi hospodářské činnosti a prověrku roční účetní uzávěrky. [16]

4.1 Majetek svazků obcí

Majetek svazků obcí sestává z majetku vloženého do svazku členskými obcemi dle stanov a následně z majetku, který svazek získal svou činností. Majetek vložený do svazku členskou obcí zůstává majetkem členské obce, spolek s majetkem může pouze nakládat a o majetek se starat, a to do výše majetkových práv přenesených obcí na svazek, ukotvených ve stanovách. Majetek získaný vlastní činností svazku, tedy majetek svazku, bývá rozdělen stejným podílem mezi členské obce, neuvádí-li zakladatelská smlouva jinak. [17], [16]

4.2 Hospodaření svazků obcí

Hospodaření svazku se odvíjí od rozpočtu svazku. Jelikož je svazek právnickou osobou, je jeho povinností vést účetnictví dle zákona o účetnictví - zákon č. 563/1991 Sb. Rozpočet svazku je sestavován na každý kalendářní rok. Nejprve je sestavován **rozpočtový výhled**, obvykle na dva až pět budoucích let. Rozpočtový výhled je velmi praktickým podkladem pro lepší plánování výdajů, poskytuje podrobný přehled budoucí finanční situace svazku, také slouží jako jeden z podkladů pro žádost o dotaci, či úvěr. Základními ukazateli pro tvorbu rozpočtového výhledu jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky. Při stanovování výhledu je nutné vyvarovat se nadhodnocování budoucích příjmů a podhodnocování budoucích výdajů. [19]

Ze sestaveného rozpočtového výhledu pak dále vychází **rozpočtový návrh**. Ten se v ideálním případě sestavuje jako vyrovnaný, popřípadě přebytkový. V méně ideálním případě jako schodkový, v tomto případě musí být ovšem schodek zabezpečen finančními prostředky z minulých let, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, apod. Rozpočtový návrh předkládá ke schválení představenstvo valné hromadě. Po schválení rozpočtu dochází k **čerpání rozpočtu** a po ukončení rozpočtového období (kalendářní rok) dochází ke zpětné kontrole a vyúčtování.

Nejpozději v polovině roku, následujícím po roce, kdy došlo k čerpání rozpočtu, je sestavován **závěrečný účet**, jehož zpracování je stanoveno zákonem č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Závěrečný účet vypovídá o hospodaření svazku, o naplnění rozpočtu a slouží jako určitá kontrola hospodaření svazku. V závěrečném účtu jsou údaje ze schváleného návrhu rozpočtu, přijatá rozpočtová opatření a plnění rozpočtu ke konci roku. Tyto údaje jsou vyčísleny pro příjmy svazku, výdaje svazku, financování (zapojení vlastních úspor a cizích zdrojů), stavy a obraty na bankovních účtech, peněžní fondy, majetek, vyúčtování finančních vztahů k rozpočtům krajů, obcí, DSO (Dobrovolný svazek obcí) a vnitřní převody, vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, státním fondům a národnímu fondu, finanční hospodaření zřízených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem a zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření. [19]

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je povinností svazku nechat provést **přezkoumání hospodaření**, buďto příslušným krajským úřadem (pro svazky s méně než 5 000 obyvateli, zdarma), nebo externím auditorem (služby auditora jsou placeny z rozpočtu svazku). Při přezkoumání hospodaření svazku dochází ke kontrole údajů o plnění příjmů a výdajů a ostatních peněžních operacích, nákladech a výnosech vlastní činnosti svazku, peněžních operacích s cizími, či sdruženými prostředky, nakládání s majetkem a jeho evidencí a dodržování stanov svazku. Při kontrole jsou zjišťovány chyby a nedostatky a jsou-li nějaké zjištěny, je povinností

svazku přijmout veškerá opatření pro jejich nápravu. Poruší-li (nebo nedodrží) svazek některou z povinností daných zákonem, může být svazku příslušným krajským úřadem v přenesené působnosti udělena pořádková pokuta. [20]

5 FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÝCH INVESTIC

Základním zdrojem pro uskutečnění veřejných výdajů jsou veřejné příjmy, které lze dále rozdělit na návratné a nenávratné.

Typickým příkladem návratných příjmů jsou bankovní úvěry získané od peněžních ústavů. Tyto příjmy má vláda, ale i ostatní územní samosprávné celky jako obce, kraje apod. k dispozici jen dočasně a musí je po určité době vrátit. Na rozdíl od příjmů nenávratných, které vláda poskytovatelům, od kterých tyto příjmy získala, vracet nemusí. Nenávratnými příjmy jsou například daně, poplatky, příjmy z prodeje majetku, ale také dotace.

Jak s těmito příjmy bude stát hospodařit, na jaké výdaje je bude vyčleňovat, je patrné ze státního rozpočtu.

5.1 Státní rozpočet

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech řeší problematiku státního rozpočtu ČR. Každoročně je schvalován zákon o státním rozpočtu.

5.2 Rozpočet územních samosprávných celků

Veřejný rozpočet je finanční bilancí užívanou různými stupni veřejné správy pro realizaci hospodářské politiky a svých programových priorit, ve většině případů je sestavován na jeden rok dopředu. Pojmem veřejný rozpočet se tedy rozumí soustava rozpočtů pro všechny vládní úrovně, je odsouhlasován zákonodárnými orgány a nabývá formy rozpočtového zákona.

Je finančním plánem, který je zpracováván na základě „politického zadání“, a slouží k finančnímu a hospodářskému řízení subjektu. Je základním pilířem hospodaření územních samosprávných celků. Základním úkolem rozpočtu, je co nejefektivněji využít finančních zdrojů (vlastních i dalších dostupných) tak, aby byly co nejhospodárněji a nejefektivněji splněny úkoly na daný subjekt kladené. To znamená, aby omezené rozpočtové prostředky alokoval do těch oblastí, ve kterých jsou prostředky nejpotřebnější a kde bude co nejlépe uspokojena veřejná potřeba. [21], [22]

Základním právním předpisem pro tvorbu, obsah a funkci rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, dále pak pro tvorbu rozpočtového výhledu, rozpočtového procesu a závěrečného účtu je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [21], [22]

Rozpočet je sestavován zpravidla jako vyrovnaný, ale může být schválen i jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů. Rozpočet může být schválen jako schodkový pouze v případě, že schodek bude možné uhradit některými z následujících možností:

- finančními prostředky z minulých let,
- kontokorentním úvěrem (čerpáním běžného účtu do záporného stavu), smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku,
- prodejem finančních aktiv vázaných v jiné formě než jsou peněžní prostředky na bankovním účtu (např. dlužné nebo majetkové cenné papíry).

Z výše uvedeného vyplývá, že nesmí dojít ke schválení schodkového rozpočtu, jež nebude mít schodek finančních prostředků krytý. Příjmy rozpočtu nelze povýšit ani účelovými dotacemi, u kterých organizace nemá potvrzený příslib poskytovatele o obdržení. [21], [22]

Součástí rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů.

Rozpočet nemůže být pouze formálním krokem, jeho smyslem je definovat budoucí hospodaření organizace a schválit plánované akce a činnosti. V žádném případě nemůže jít o pouhé schválení dříve učiněných rozhodnutí. Z toho plyne, že rozpočet musí být připravován v dostatečném časovém předstihu tak, aby jeho schválení bylo ukončeno před začátkem rozpočtovaného roku, čili před začátkem čerpání rozpočtu. Jak přípravná fáze, tak schvalování rozpočtu by mělo být otevřeno podnětům z vnějšího prostředí. Nejen zastupitelé, ale i obyvatelé mají právo znát cíle a záměry politiky územního samosprávného celku. Důvodem je nejen vyšší transparentnost a odpovědnost, ale také vzájemná shoda v rozmístění veřejných zdrojů.

5.3 Financování vlastními zdroji

Financování veřejné zakázky z vlastních zdrojů znamená financovat zakázku z veřejného rozpočtu, který není vyrovnaný cizími zdroji. V praxi to znamená, že finance na zakázku jsou přiděleny v rozpočtu z příjmů vlastních (daňových, nedaňových a kapitálových).

5.4 Financování cizími zdroji

Financování veřejné zakázky s použitím cizích zdrojů znamená financovat zakázku z veřejného rozpočtu, který je vyrovnán cizími zdroji (dotace, úvěr, výpůjčka, dluhopisy apod.).

5.4.1 Dotace

Je peněžitý dar, nebo obdoba daru subjektu za účelem snížení ceny veřejného statku poskytovaného subjektem, jehož poskytování je v zájmu veřejnosti. Účelově dělíme dotace na provozní a investiční.

- Provozní dotace - poskytované na úhradu, neboli financování provozních nákladů.
- Investiční dotace - financování dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku.

Dotace jsou poskytovány pomocí operačních programů, které jsou financovány z fondů. Od vstupu České republiky do Evropské unie jsou dotace poskytovány právě z fondů EU. Aby bylo žadateli o dotaci vyhověno, musí projekt, na který je žádost o dotaci vypracována, splňovat podmínky operačního programu zadané EU. Pokud je v průběhu realizace zjištěno, že podmínky stanovené EU nebyly dodrženy, je iniciátor projektu penalizován, nebo musí navrátit celou výši dotace. Výše penalizace se odvíjí od závažnosti porušení podmínek.

5.5 Fondy EU

Evropská unie vytvořila tématicky zaměřené strukturální fondy, ze kterých jsou financovány stanovené cíle regionální a strukturální politiky a zahrnují škálu finančních nástrojů. Tyto fondy slouží ke zlepšování vzdělanosti obyvatel členských států, ke snižování sociálních nerovností a k podpoře hospodářského růstu členských zemí. [23]

V nynější době lze dotace získat z těchto strukturálních a investičních fondů:

- Evropský fond pro regionální rozvoj ERDF/EFRR (European Regional Development Fund/Evropský fond pro regionální rozvoj)

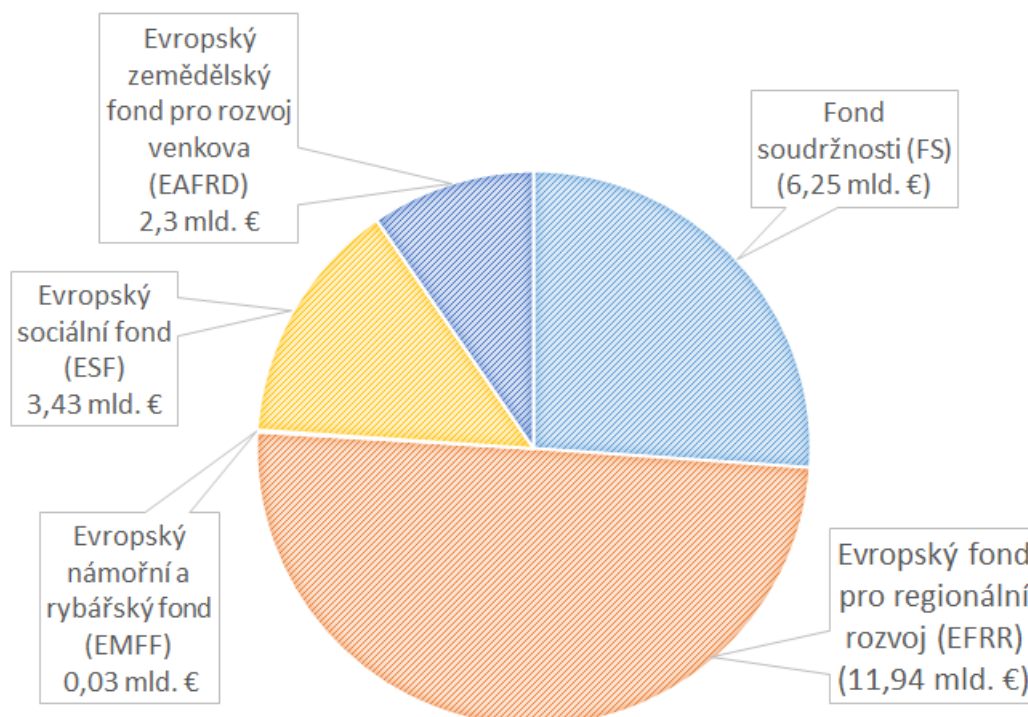
Je zaměřen na modernizaci a posilování hospodářství. Z tohoto fondu jsou podporovány investiční projekty:

- výstavba silnic a železnic,
- odstraňování ekologických zátěží,
- budování stokových systémů,
- podpora inovačního potenciálu podnikatelů,

- rozvoj a obnova sportovních areálů,
- rekonstrukce kulturních památek,
- výsadba regenerační zeleně, apod. [23], [24]
- Evropský sociální fond ESF (European Social Fund - Evropský sociální fond)
Je zaměřen na podporu aktivit v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů, tento fond podporuje neinvestiční projekty:
 - rekvalifikace nezaměstnaných,
 - speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel,
 - tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance,
 - rozvoj institucí služeb zaměstnanosti,
 - rozvoj vzdělávacích programů, apod. [23], [24]
- Fond soudržnosti CS/FS (Cohesion Fund/Fond soudržnosti)
Neboli Kohezní fond je určen na podporu rozvoje chudších států, jsou z něj čerpány prostředky na podporu investičních projektů se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova EAFRD (European Agricultural Fund for Rural Development - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
Je finančním nástrojem na podporu rozvoje venkova, jehož prostředky slouží ke:
 - zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,
 - zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech,
 - diverzifikaci hospodářství venkova. [23], [24]
- Evropský námořní a rybářský fond EMFF (European Maritime and Fisheries Fund - Evropský námořní a rybářský fond)
Zaměřen na podporu rybolovu ve společné rybářské politice EU pro zvýšení konkurenceschopnosti a ochranu životního prostředí. Jsou z něj financovány:
 - aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu,
 - investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu,
 - modernizace plavidel, podpory likvidace už nedostačujících plavidel,
 - zlepšování akvakultury, apod. [23], [24]
- Fond solidarity
Fond pro poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci při velké přírodní katastrofě přesahující 0,6 % HDP (Hrubý domácí produkt) postiženého členského státu.
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci EGF (European Globalisation Adjustment Fund - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)

Financuje projekty členských států na pomoc pracovníkům, kteří byli propuštěni v důsledku globalizace. [23], [24]

V programovém období 2014–2020 byla v České republice nastavena společná pravidla pro pět fondů, které dohromady tvoří Evropské strukturální a investiční fondy ESI (European Structural and Investment Funds - Evropské strukturální a investiční fondy), na které bylo EU vyčleněno 23,9 miliard EUR. [23], [24] Rozčlenění finančních prostředků do jednotlivých fondů lze vyčíst z grafu 5.1.

Obr. 5.1: Rozdělení financí do Evropských fondů pro ČR [25]

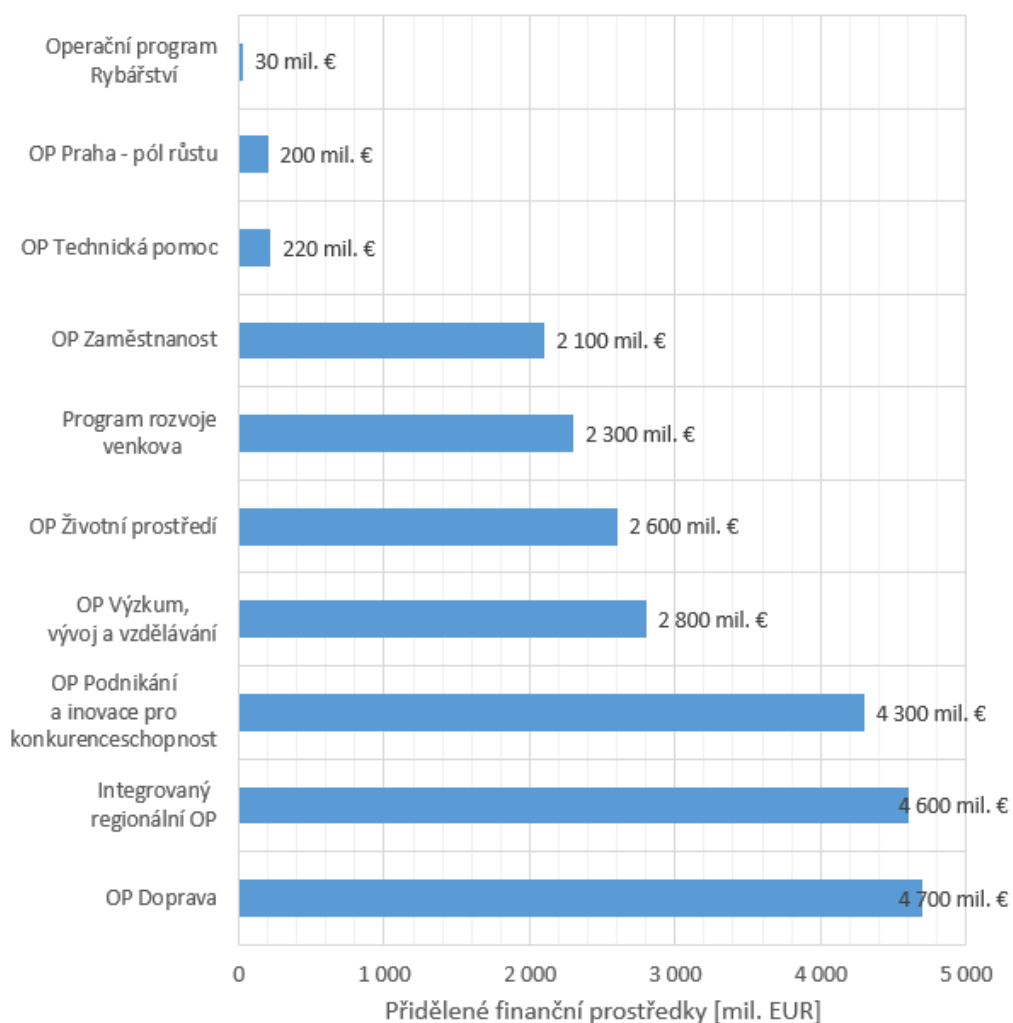
5.6 Programové období 2014 - 2020

Programy pro toto období byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012.

- Národní operační programy:
 1. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
 2. Operační program Výzkum,
 3. Operační program Zaměstnanost,
 4. Operační program Doprava,
 5. Operační program Životní prostředí,

6. Integrovaný regionální operační program,
7. Operační program Praha - pól růstu ČR,
8. Operační program Technická pomoc,
9. Operační program Rybářství 2014-2020,
10. Program rozvoje venkova.

Operační programy jsou financovány z ESI, množství finančních prostředků je znázorněno v grafu 5.2. [24]

Obr. 5.2: Rozdělení financí do operačních programů [26]

- Programy přeshraniční spolupráce:
 1. Interreg V-A Česká republika - Polsko,
 2. Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika,
 3. Interreg V-A Rakousko - Česká republika,
 4. Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS (Evropská územní spolupráce) 2014-2020,
 5. Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020.
- Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce:
 1. Interreg CENTRAL EUROPE
 2. Interreg DANUBE
 3. INTERREG EUROPE
 4. ESPON 2020
 5. INTERACT III
 6. URBACT III

Právě tyto operační programy jsou mezistupněm financování projektů Evropskou unií. [24]

Projekt, kterému se věnuje praktická část této diplomové práce spadá do Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko z programového období 2007 - 2013.

Prioritou tohoto programu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

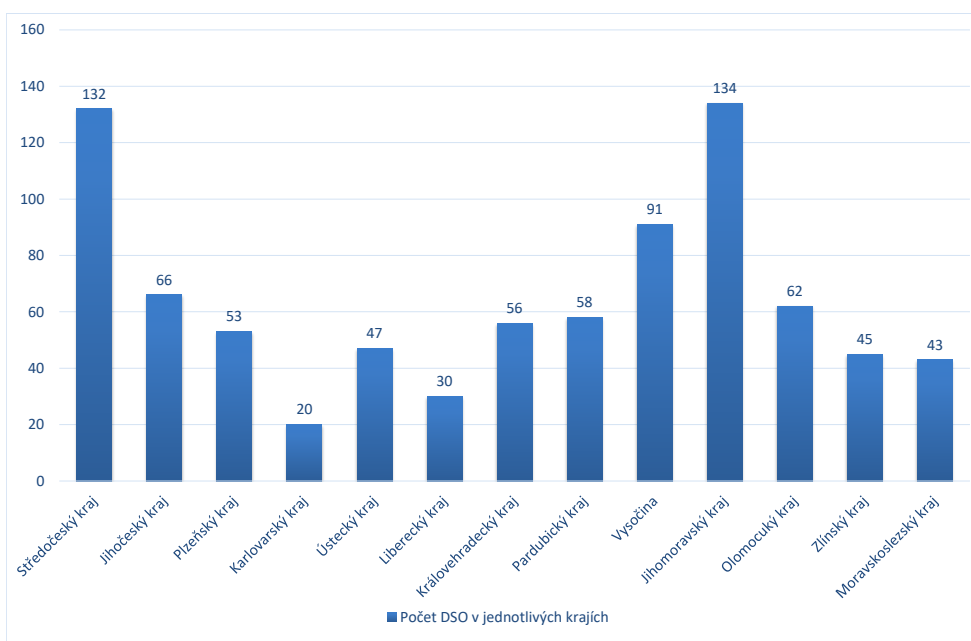
5.7 Úvěry

Je podobně jako zápůjčka formou dočasného postoupení peněžních prostředků věřitelem na principu návratnosti dlužníkovi, který je ochoten za tuto půjčku po uplynutí nebo ještě v průběhu doby splatnosti zaplatit určitý úrok.

6 ANALÝZA DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ

Podkladem pro zpracování praktické části této diplomové práce byl výzkum, jehož úkolem bylo analyzovat dobrovolné svazky obcí v České republice, na kterém se autorka této práce podílela. Specifický výzkum byl základním kamenem analýzy dobrovolných svazků obcí v Moravskoslezském kraji, která byla zpracovávána v této diplomové práci. Prioritou specifického výzkumu bylo zaměřit se na takové DSO, jejichž činností bylo budování/rekonstrukce technické infrastruktury či svoz nebo likvidace komunálních odpadů.

Prvním krokem výzkumu bylo zjištění počtu dobrovolných svazků obcí v každém kraji. Výsledky tohoto kroku jsou patrné níže v grafu č.6. 6.1

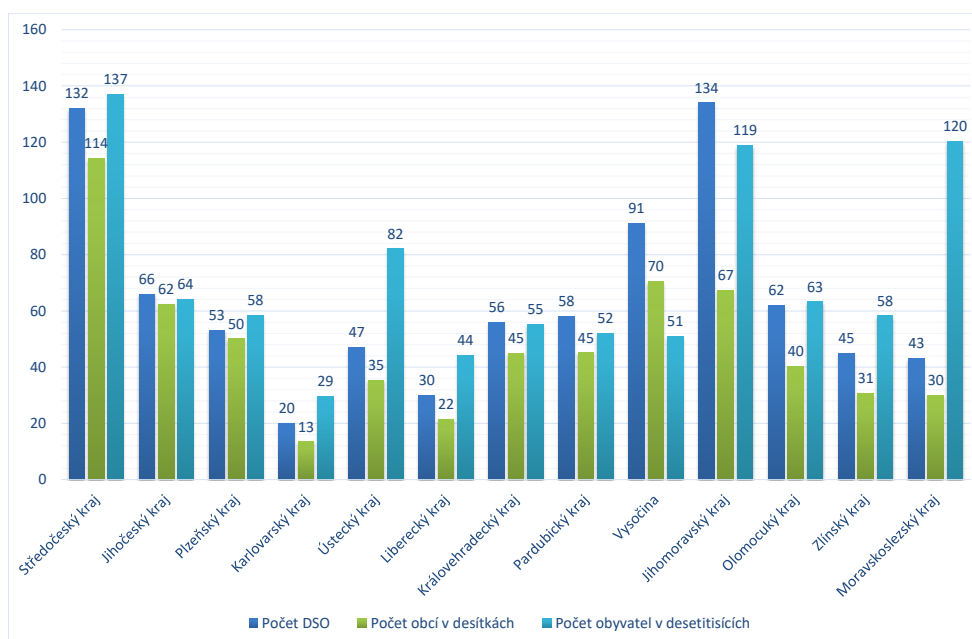

Obr. 6.1: Počet DSO v jednotlivých krajích[27]

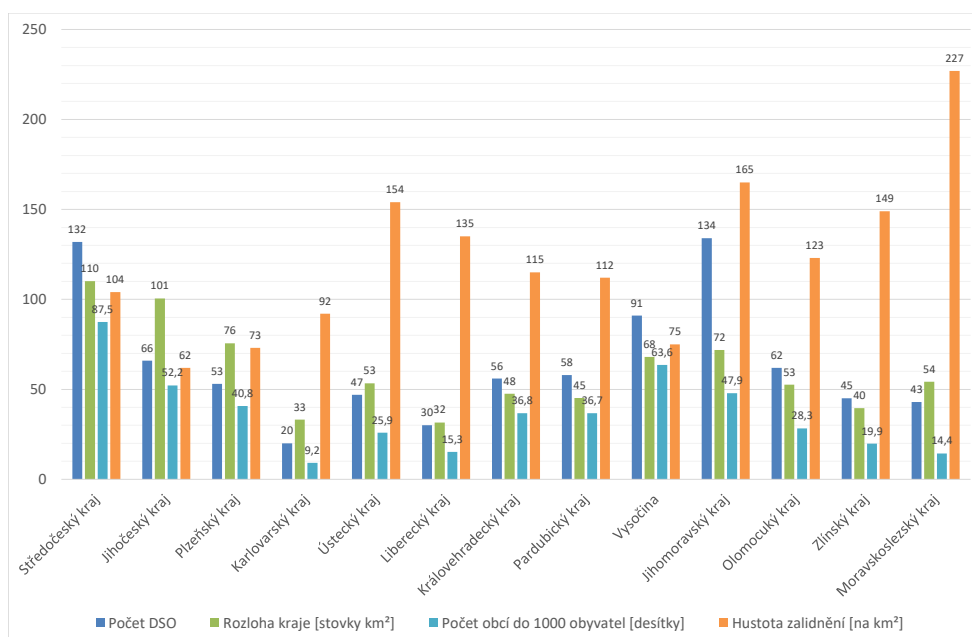
Bylo zjištěno, že nejvíce DSO je v současné době v kraji Středočeském a Jihomoravském. Moravskoslezský kraj se v počtu DSO drží pod průměrem, který je přibližně 64 DSO na kraj, což není nejlepší vypovídající hodnota vzhledem k vysokému počtu DSO ve dvou krajích, které průměr velmi zvedají. Proto je vhodnější zaměřit se na nejčastější hodnotu, medián, který je přibližně 56 DSO na kraj. I v případě mediánu je Moravskoslezský kraj se 43 DSO pod touto hodnotou.

6.1 Porovnání počtu DSO Moravskoslezského kraje s kraji ČR

Počty DSO v jednotlivých krajích mohou být ovlivněny a zapříčiněny mnoha faktory. Na následující stránce jsou vyobrazeny grafy, ve kterých je znázorněna návaznost počtu DSO v krajích na faktory jednoduše změřitelné. 6.2, 6.3

Obr. 6.2: Počty DSO v závislosti na počtu obcí a počtu obyvatel v každém kraji [autorova vlastní práce]

Obr. 6.3: Počty DSO v závislosti na počtu obcí do 1 000 obyvatel, rozloze kraje a hustoty zalidnění kraje [autorova vlastní práce]

Z obou grafů 6.2, 6.3 lze vyčíst, že Moravskoslezský kraj výrazně vybočuje. U Moravskoslezského kraje nelze říci, že poměrně nízký počet DSO je zapříčiněn nízkým počtem obyvatel, přesahující 1 200 000 obyvatel. Nízký počet DSO je zapříčiněn hlavně hustotou zalidnění, která je se svými 227 lidmi/ km^2 nejvyšší v ČR, hned po Hlavním městě Praha. Důležitým faktorem je zde počet obcí do 1 000 obyvatel, který je právě v důsledku velké hustoty zalidnění nízký a obcím nevzniká potřeba se sdružovat do spolků. Z výše uvedeného vyplývá, že obce v MSK (Moravskoslezský kraj) jsou na počty obyvatel velké a finančně silné. Uvedené grafy dokazují, jak v tomto případě praxe odráží teoretický základ. Majoritním důvodem zakládání spolků je sdružení menších obcí pro uskutečnění projektů, které si obce nemohou svépomocí dovolit. Díky velké hustotě zalidnění není v MSK prostor pro mnoho malých obcí a tak není kladen důraz na sdružování.

Dalším krokem specifického výzkumu byl jmenný výčet DSO dostupný na internetových stránkách každého kraje, vedený jako rejstřík krajským úřadem. Tento rejstřík sestává z abecedně řazených svazků obcí s údaji o názvu, sídle, datu registrace, IČ (Identifikační číslo), předmětu činnosti, členech a orgánech, kterými svazek obcí jedná a zároveň je pro každý svazek uváděno registrační číslo a spisová značka. [28]

Z rejstříku DSO a z internetových stránek každého DSO v něm vedeném byly zjištěny požadované informace:

- datum vzniku,
- IČ,
- název,
- sídlo,
- webová stránka,
- předmět činnosti,
- orgány svazku,
- statutární orgán,
- vznik/zánik statutárního orgánu,
- datum zrušení,
- právní důvod zrušení,
- registrace,
- přílohy (uveřejněny v rejstříku na internetových stránkách kraje). [28]

Každému DSO bylo přiděleno pořadové číslo a následně byly spolky rozděleny do dvou skupin. A to na skupinu svazků obcí, jejichž předmětem činnosti, nebo jedním z předmětů činnosti bylo svoz komunálního odpadu ze zájmového území, plynofikace zájmového území, a/nebo budování či rekonstrukce jednotné kanalizace a ČOV, zkráceně budování a rekonstrukce technické infrastruktury obcí a na skupinu svazků obcí s jiným předmětem činnosti. [28]

6.2 Dobrovolné svazky obcí v Moravskoslezském kraji

Moravskoslezský kraj se rozléhá na 5 427 km^2 , což je téměř 7 % z celkové rozlohy České republiky. Při 14 krajích, na které se ČR dělí, je taková rozloha průměrná. Moravskoslezský kraj se tedy neřadí mezi jedny z největších krajů ČR, ale také se neřadí mezi ty nejmenší.

Se svou průměrnou rozlohou má však, hned po hlavním městě Praha, největší hustotu zalidnění (227 obyvatel/ km^2), díky které má téměř nejméně obcí s méně než 1 000 obyvateli, a to celkem 144. Méně obcí, 92, už má jen Karlovarský kraj, který je také o více než 2 000 km^2 menší než Moravskoslezský a to s pouze 92 obyvateli/ km^2 .

Území MSK je vymezeno šesti okresy:

- Bruntál,
- Frýdek-Místek,
- Nový Jičín,
- Opava,
- Ostrava-město
- Karviná.

Na následujícím obrázku 6.4 jsou zakresleny polohy okresů v MSK.

Obr. 6.4: Okresy Moravskoslezského kraje [29]

Největším okresem je Bruntál, následuje jej Frýdek-Místek, Opava, Nový Jičín, Karviná a nejmenší je okres Ostrava-město. Přesné rozlohy jmenovaných okresů, počty obyvatel, počty obcí a počty obcí do 1 000 obyvatel jsou vyčísleny v tabulce 6.1.

V Moravskoslezském kraji je v současnosti 43 DSO [28]. Z nich 33 svazků je polyfunkčních a zbylých 10 je monotematických, zaměřujících se především na již výše zmiňovanou technickou infrastrukturu. Jmenný seznam všech dobrovolných svazků v MSK je v příloze A této práce.

V současné době je do devíti DSO v okrese Bruntál zapojeno celkem 64 obcí, přesné informace viz. příloha B, z nichž největší obce v okrese (4 obce s počtem obyvatel větší než 5 000) jsou členy jednoho, maximálně dvou DSO. V okrese Frýdek-Místek je do čtrnácti DSO zapojeno celkem 71 obcí, přesné informace viz.

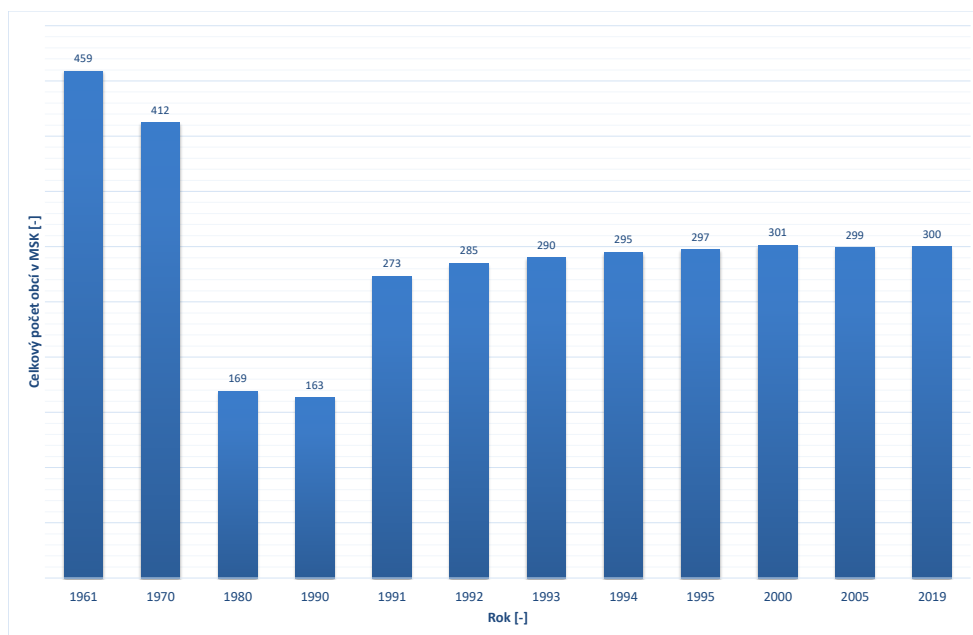
Tab. 6.1: Informace o okresech MSK [29]

Okres	Rozloha [km ²]	Počet obyvatel	Počet obcí	Počet obcí do 1000 obyvatel
Bruntál	1537	92 018	67	54
Frýdek-Místek	1208	214 187	72	26
Nový Jičín	882	151 680	54	24
Opava	1113	176 254	77	36
Ostrava-město	332	321 273	13	4
Karviná	356	247 887	17	0

příloha C, z nichž největší obce v okrese (5 obcí s počtem obyvatel větší než 5 000) jsou členy dvou DSO, s výjimkou města Třinec, které je členem pouze jednoho spolku. 52 obcí je členy desíti DSO v okrese Nový Jičín, přesné informace viz. příloha D, ve kterém jsou větší obce (celkem 8) zapojeny do tří a více spolků, nebo pouze do jednoho, či nejsou zapojeny do žádného spolku. Na Opavsku je do dvanácti dobrovolných spolků zapojeno 72 obcí, přesné informace viz. příloha E, z nichž 5 větších obcí je zapojeno v jednom nebo ve dvou DSO, s výjimkou města Opavy, které není členem v žádném DSO. Na území okresu Ostrava-město je v pěti DSO zapojeno 11 členských obcí, přesné informace viz. příloha F, ani v tomto okrese není okresní město, Ostrava, členem žádného dobrovolného spolku. V posledním okrese MSK, Karviné, jsou celkem ve čtyřech DSO zapojeny všechny obce tohoto okresu, přesné informace viz. příloha G.

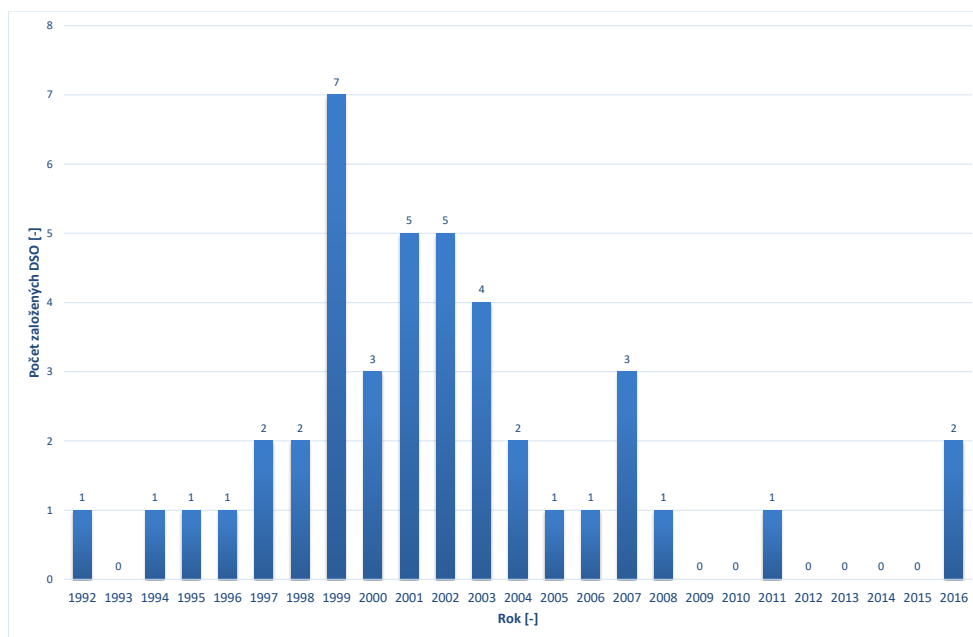
6.3 Počty založených DSO v jednotlivých letech

Po druhé světové válce až do roku 1989 probíhal na území dnešní České republiky výrazný integrační proces, který způsobil silný dezintegrační proces počátkem devadesátých let dvacátého století, následujícím po dlouhé době rušení a slučování obcí nepřirozenou cestou, a to centrálně státní správou. V následujícím grafu 6.5 je výčet počtu obcí, ze které jsou vlivy integračních a dezintegračních procesů jasně zřetelné. [16]

Obr. 6.5: Vývoj počtu obcí v MSK [16]

Jak vyplývá z grafu 6.5 proces slučování obcí je nejvíce patrný mezi lety 1970 až 1980, který přetrval až do devadesátého roku 20. století. Roku 1991 nastal proces dezintegrace. Při porovnání dat z grafů na obrázku 6.5 a 6.6 je patrné, že některé nově vzniklé obce postupem času zjistily, že při svém aktuálním nízkém počtu obyvatel nezvládnou větší investiční projekty financovat, což vyústilo v zakládání dobrovolných spolků, do kterých se obce začaly rokem 1992 sdružovat.

Obr. 6.6: Počet založených DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce]

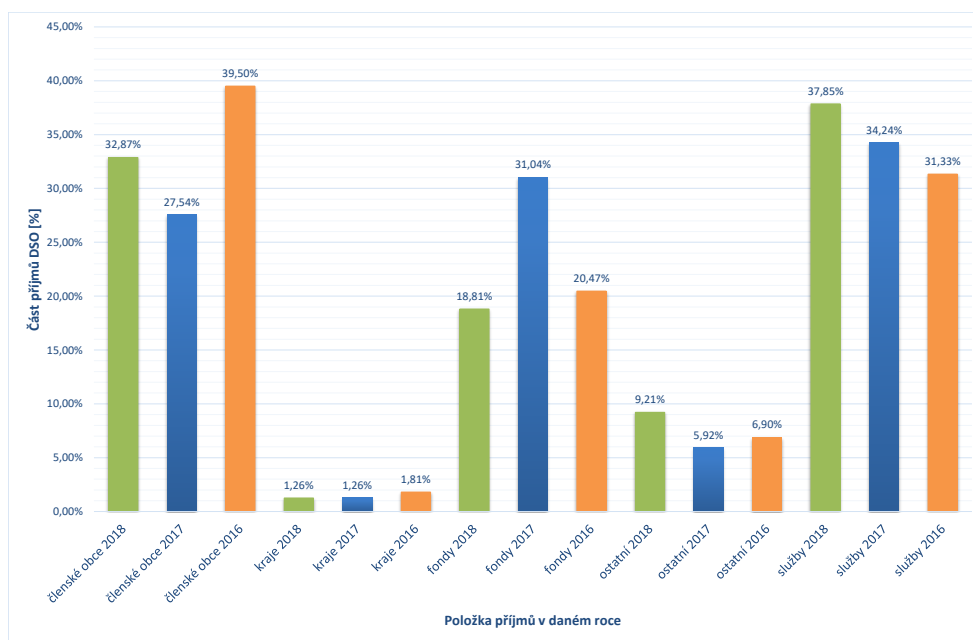
Nejstarším DSO v MSK je „Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice“, který byl založen roku 1992. Mezi lety 1998 a 2004, kdy se jednalo o vstupu ČR do EU a obce získaly možnost dalšího nenávratného příjmu ve formě dotací, bylo založeno nejvíce DSO, celkem 28, v MSK. Od roku 2004 do roku 2016 bylo založeno jen 9 DSO. Tři z nich jsou monotematické, zbylých 6 spolků je polyfunkčních. Počet založených spolků je vyčíslen v následujícím grafu.

6.4 Příjmy DSO Moravskoslezského kraje

Při analýze dobrovolných svazků v Moravskoslezském kraji byla tato diplomová práce zaměřena i na příjmy jednotlivých spolků a to za roky 2017, 2018 a 2019. Svazky nejsou povinny zveřejňovat podrobnosti svých příjmů a přesto drtivá většina dobrovolných svazků v zájmu nejvyšší transparentnosti přesně a přehledně tyto informace sdílí na úředních deskách svých internetových stránek.

Dle zákona o obcích jsou svazky právními osobami a je tedy jejich povinností své rozpočty zveřejňovat. Ani to, že je to ze zákona jejich povinností však některé svazky nepřinutilo tak učinit a u některých svazků nebyly dohledatelné rozpočty, záznamy o přezkoumání hospodářství, členy svazků, apod. Z celkového počtu 43 dobrovolných svazků se jedná pouze o 4 svazky, které nezveřejňují žádné informace.

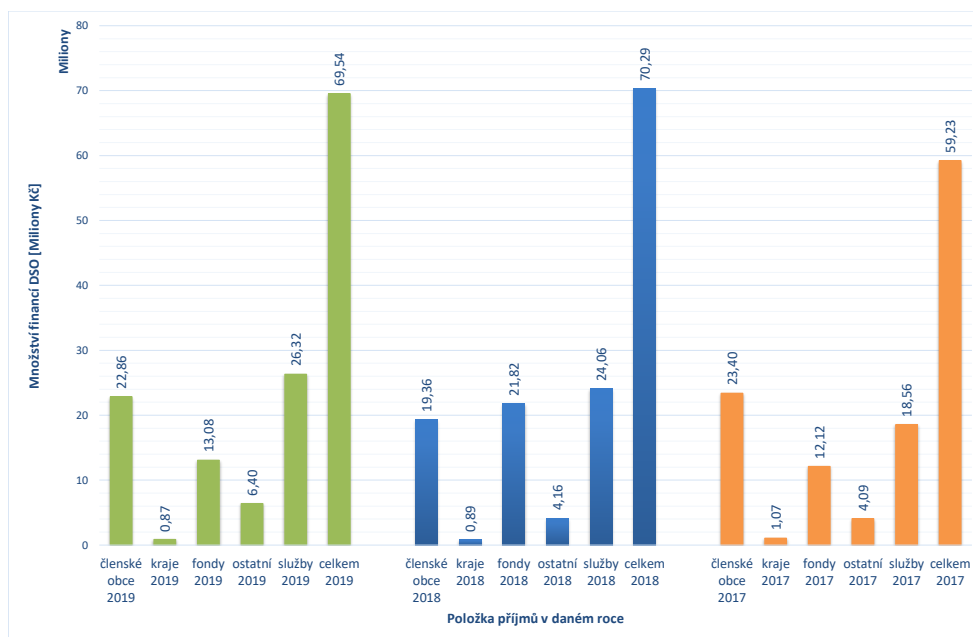
Analýza příjmů jednotlivých svazků byla zaměřena na příspěvky členských obcí, příspěvky Moravskoslezského kraje, příspěvky z fondů EU a dotací ČR, ostatních příjmů svazků (například příjmy z úroků, příjmy z prodeje nemovitých věcí, apod.) a příjmů ze služeb (pronájem nemovitostí, poskytování veřejné dopravy, či jiné služby). V grafu níže 6.7 jsou procentuálně vyjádřeny jednotlivé druhy výše zmiňovaných příjmů za rok 2016, 2017 a 2018.

Obr. 6.7: Příjmy DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce]

Z grafu lze vyčíst, že největší podíl na příjmech dobrovolných spolků tvoří příspěvky členských obcí, příjmy ze služeb a také příspěvky z fondů EU a ČR. Na druhou stranu nejmenší příspěvky plynou ze strany kraje. Vyčíslení celkových příjmů všech dobrovolných spolků je v následujícím grafu.

Výše příspěvků členských obcí do každého DSO se stanoví dle počtu obyvatel každé členské obce na základě dohody výše příspěvku na jednoho občana obce. Nejvyšší příjmy z členských příspěvků mají pak takové spolky, jehož členy jsou buď obce s velkým počtem obyvatel, nebo spolky s velkým počtem členských obcí. Nejvyšší příjmy ze služeb mají spolky, které pro členské obce provozují svaz komunálních odpadů, vodovody a kanalizace a ČOV. Minoritní částí příjmů ze služeb tvoří pronájmy vybavení, společných prostor, poskytování poradenství, apod. Z grafů 6.7, 6.8 je patrné, že podpora dobrovolných svazků z rozpočtu kraje je minimální.

Obr. 6.8: Příjmy DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce]

Dle analýzy příjmů DSO Moravskoslezského kraje vykazuje nejnížší příjmy ve třech posledních letech dobrovolný Svazek obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice. Příjem tohoto spolku činí 100 Kč a celá částka plynula z ostatních příjmů, žádné jiné příjmy tento dobrovolný spolek neměl.

Nejvyšší příjmy má dobrovolný Svazek obcí Čistá Odra, která ve třech minulých letech vykázala příjmy ve výši 8 921 000 Kč, 9 677 000 Kč a 8 247 000 Kč. Největším příjmem jsou nedaňové příjmy z poskytovaných služeb a příspěvky členských obcí.

6.5 Výstupy specifického výzkumu

Cílem specifického výzkumu bylo zajištění podkladů pro článek s názvem „Dobrovolné svazky obcí jako jeden z nástrojů zlepšování technické infrastruktury v České republice“, který byl zpracováván kolektivem autorů - Ing. Gabriela Kocourková, Ph. D., PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová, doc. Ing. Alena Tichá, Ph. D., PhDr. Dana Linkeschová, CSc. a Bc. Zuzana Sedlaříková. Tento článek byl publikován na mezinárodní vědecké konferenci „People, Buildings and Environment 2018“.

V článku jsou sepsány výstupy provedené analýzy dobrovolných svazků v České republice. V první části byl článek zaměřen na počet DSO v jednotlivých krajích v návaznosti na počet obcí v každém kraji a také na rozlohu krajů. Následně se

článek věnoval zakládání a aktivitě těch DSO, které byly zaměřeny na technickou infrastrukturu a zapojení těchto spolků do dotačních programů Evropské unie.

Specifický výzkum probíhal roku 2018 a 2019 a navazoval na výsledky získané z výzkumů prováděných roku 2016 a 2017. Všechny výše prováděné výzkumy spadají pod téma „Význam dobrovolných svazků obcí pro rozvoj regionu“.

7 POSOUZENÍ FINANCOVÁNÍ STAVEBNÍHO PROJEKTU

Druhou částí praktické části této diplomové práce je posouzení financování určitého stavebního díla v Moravskoslezském kraji. Pro účely této práce byla vybrána realizace cyklostezky Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji a posuzování proběhlo z hlediska meziobecní spolupráce. Cyklostezka byla financována dobrovolným svazkem obcí Region Poodří ve spolupráci s Magistrátem města Ostravy. V následujících podkapitolách je vypsán způsob, jak byla cyklostezka financována dobrovolným spolkem, dále scénář, který by při změně okolností mohl nastat a teoretické řešení tohoto scénáře. Následuje návrh způsobů financování pouze části cyklostezky, která vede obcí Jeseník nad Odrou, bez využití dobrovolného svazku obcí.

Posouzení financování a alternativní řešení navržená v této práci mohou posloužit jako podklad orgánů spolků, či obcí, které nemají dostatek finančních a jiných prostředků k posílení administrativy, která by se tomuto tématu mohla specificky věnovat.

7.1 Region Poodří

Region Poodří lze nalézt v severní části Moravské brány a jejího blízkého okolí v Moravskoslezském kraji. Celým územím regionu protéká řeka Odra, jejíž okolního území členské obce usilují zvelebovat. Region se rozkládá na ploše 253 km^2 a tvoří ucelenou oblast se zachovalým životním prostředím a mnoha kulturními památkami.

Tento dobrovolný svazek obcí byl založen roku 1999 nejprve jako sdružení obcí Regionu Poodří. V době založení čítalo sdružení 21 obcí a hned v prvním roce působnosti se sdružení zapojilo do Programu obnovy venkova a dle dotačního titulu č. 7 požádalo o dotaci na zpracování integrovaného projektu venkovského mikroregionu. Roku 2002 bylo sdružení přeregistrováno na dobrovolný svazek obcí Region Poodří, dle zákona č. 128/2000 Sb. a v té době čítal spolek 18 členských obcí zájmového území řeky Odry. Později roku 2002 se svazek rozrůstá o další 3 členské obce a o dalších 29 km^2 . Do roku 2015 svazek přichází o dvě obce a celkový počet 19 členských obcí si drží dodnes. [30]

Předmětem činnosti svazku je:

- vývoj malého a středního podnikání, podpora zemědělského hospodaření, podpora řemesel a služeb, tvorba nových pracovních míst, snížení nezaměstnanosti a zvýšení ekonomických aktivit a hospodářské síly regionu,

- podpora hospodářské infrastruktury (dopravy, telekomunikací, energií, odpadového hospodářství, apod.), zajištění dopravní obslužnosti,
- sociální vývoj obcí, vzdělávání,
- vzájemná spolupráce v informatice s cílem zlepšení informovanosti členských obcí o činnosti v regionu a možnostech podpor venkova ze státních a jiných fondů a prezentace regionu navenek,
- ochrana životního prostředí, rozvoj přírodního dědictví,
- rozvoj kulturních hodnot, obnova historických budov, obnova spolkového života,
- rozvoj cestovního ruchu,
- propagace svazku a jeho zájmového území, mezinárodní spolupráce,
- společné postupy při uplatňování požadavků na dotace ze státních a zahraničních fondů s cílem zajistit financování z jiných než vlastních zdrojů,
- svazek rovněž poskytuje metodickou i praktickou pomoc, resp. konzultační a poradenskou činnost v rámci přípravy projektů při získávání dotací z krajského a státního rozpočtu, nadací a v neposlední řadě z fondů Evropské unie,
- svazek obcí provozuje Školu obnovy venkova, v rámci které organizuje semináře, školení a workshopy pro samosprávu, podnikatelskou sféru, nevládní neziskové organizace a další zájemce nejen z Poodří. [30]

Spolek Region Poodří sídlí v Bartošovicích č.p. 1 na zámku v okrese Nový Jičín a členskými obcemi jsou:

Obr. 7.1: Znaky členských obcí Regionu Poodří [31]

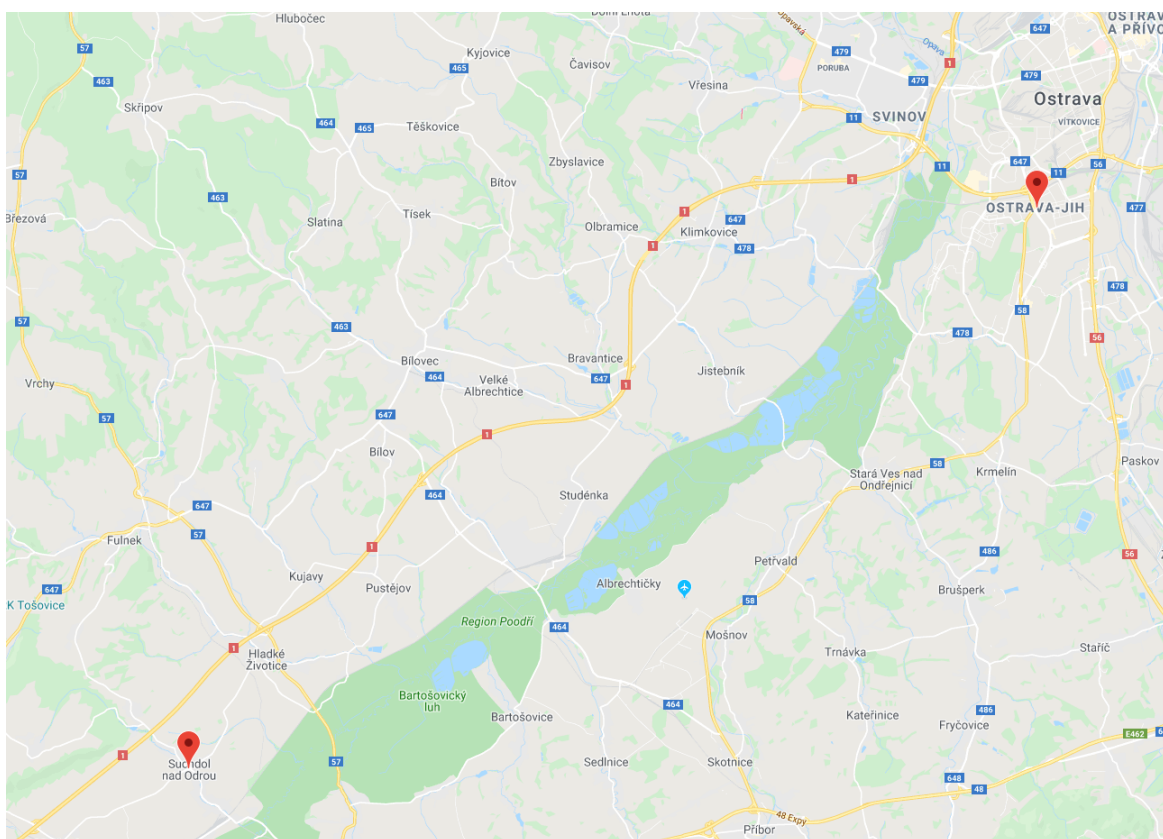
7.2 Cyklostezka Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji

Zadavatelem této veřejné zakázky je dobrovolný spolek Region Poodří a partnerem je město Ostrava. Stavba cyklostezky, konkrétně cyklistické trasy L, byla zahájena v červnu roku 2015 a její předpokládané dokončení bylo v prosinci roku 2015, popřípadě v lednu roku 2016. Předmětem této veřejné zakázky bylo postavit celkem

18,9 km cyklostezek v 5 úsecích trasy. Projekt se rozléhá napříč Moravskoslezským krajem od města Ostravy, přes CHKO (Chráněná krajinná oblast) Poodří až téměř k hranicím Olomouckého kraje.

Hlavním cílem bylo rozšíření sítě cyklostezek na území MSK, zlepšení dostupnosti nemotorové dopravy, zvýšení bezpečnosti provozu a posílení turistického ruchu v zajímavých a cenných lokalitách, jakými jsou CHKO Poodří, niva Odry či srdce Ostravy a další. Projekt Cyklostezka Odry - Morava - Dunaj je součástí nadnárodní sítě Greenway a je jednou z priorit Koncepce rozvoje cyklistické dopravy na území MSK.

Celá budovaná cyklostezka začíná v obci Hrabětice nad Odrou, pokračuje přes Jeseník nad Odrou, Mankovice, Suchdol nad Odrou, Hladké Životice, Pustějov, Výškovice u Ostravy, Zábřeh nad Odrou, Nová ves u Ostravy, Mariánské Hory, Přívoz, Petřkovice u Ostravy, Koblov, Antošovice, Pudlov a je zakončena ve Starém Bohumíně. [32]

Obr. 7.2: Vyznačení počátku a konce cyklostezky na mapě [40]

Cyklostezka navazuje na již zřízené cyklotrasy v Ostravě - úsek v Proskovicích, úsek Stará Bělá – Výškovice, úsek Nová Ves, úsek ve Staré Bělé a úsek Landek –

Koblovský most a byla s výše uvedenými stavbami a se stavbou protipovodňové hráze v Koblově koordinována. Ve Starém Bohumíně cyklostezka navazuje na již vyznačený úsek cyklotrasy 56.

Stavba celé trasy byla členěna na 2 etapy:

1. etapa celé stavby,
2. etapa budování zbývajících úseků - Suchdol n. Odrou – Hladké Životice a Pustějov – Stará Ves nad Ondřejnicí.

Samostatně je řešena stavba cyklistické trasy L, Stará Bělá a dva samostatné úseky v Ostravě, Petřkovicích u Ostravy a Koblově.

Podle rekapitulace objektů stavby z položkového rozpočtu, který byl zpracováván firmou Dopravoprojekt Ostrava spol. s.r.o. z roku 2012, byla budovaná cyklotrasa rozdělena do 7 stavebních objektů:

- SO (Stavební objekt) 101 Komunikace cyklostezky
- SO 102 Úprava krajské silnice
- SO 103 Ostatní komunikace
- SO 104 Dopravní značení silnice I. třídy
- SO 165 Dočasné dopravní značení
- SO 201 - 203 Lávky přes potoky
- SO 801 Vegetační úpravy [33]

Následně byly budované objekty rozděleny podle obce, ve které byla cyklostezka budována. Stavební objekty a práce na nich prováděné se podle budované části liší. V některých obcích byla zapotřebí jiná opatření, a proto nebylo zapotřebí provádění všech výše zmiňovaných stavebních objektů v každé obci (celkem 14), které se stavba týkala:

- Jeseník nad Odrou,
- Mankovice,
- Suchdol nad Odrou,
- Hladké Životice,
- Pustějov,
- Výškovice u Ostravy,
- Zábřeh nad Odrou,
- Nová Ves u Ostravy,
- Mariánské Hory,
- Přívoz,
- Petřkovice u Ostravy,
- Koblov,
- Bohumín (pouze SO 103),
- Ostrava (pouze SO 165 a SO 201) [33].

Celková cena realizace stavby z výše zmiňovaného rozpočtu činila celkem 63 860 018,83 Kč včetně DPH. [33] S touto cenou stavby vyhrála výběrové řízení firma Strabag a.s. a dne 18.05.2015 podepsala s Regionem Poodří smlouvu o dílo na realizaci stavby. Dle smlouvy o dílo se obě strany dohodly na dílčí fakturaci do výše 90 % celkové smluvní ceny stavebního díla na základě skutečně provedených prací dle harmonogramu realizace díla. Zbýlých 10 % z ceny díla bylo vyúčtováno konečnou fakturou, která byla vystavena v den předání staveniště. Předmětem smlouvy je nejen samotná realizace projektu, ale i například pořízení a umístění informačních panelů a pamětních desek a zpracování realizační dokumentace.

Dne 15.12.2015 byl podepsán dodatek ke smlouvě mezi smluvními stranami na základě více a méně prací a celková cena stavebního díla byla stanovena na 57 952 152,23 Kč včetně DPH, tj o 5 907 866,60 Kč méně než původní cena díla. Tato částka se promítla do snížení způsobilých výdajů projektu a následné obdržení menšího finančního obnosu od EU (stále 85 % ze ZV (Způsobilé výdaje) projektu). [33]

Předpoklad celkové ceny projektu Cyklostezka Odra - Morava -Dunaj v Moravskoslezském kraji se ovšem vyšplhal až na 68 359 684,82 Kč [34]. Předpokládané výdaje projektu, včetně rozdělení na způsobilé a nezpůsobilé výdaje (pro lepší přehlednost v návaznost na poskytnutí dotace), jsou vyčísleny v tabulce níže 7.1.

Název	Cena s DPH [Kč]
ZV	
Nákupy služeb	443 320,00
Žádost o dotaci	90 000,00
Management projektu	232 320,00
Výběrové řízení	121 000,00
Publicita projektu	822 800,00
Velkoplošný informační panel	193 600,00
Pamětní desky	145 200,00
Propagační letáky a mapy	484 000,00
Stavební výdaje	61 425 361,16
Autorský dozor	121 000,00
Technický dozor	1 331 000,00
Ekologický dozor	363 000,00
Koordinátor BOZP (Bezpečnost a ochrana zdraví při práci)	242 000,00
GP (Geologický průzkum) a znalecký posudek	849 420,00
Pořízení pozemků	2 737 213,60

Plán BOZP	121 000,00
Dokumentace skutečného provedení	96 800,00
Biologický průzkum	41 500,00
Stavba	55 522 427,56
Celkem ZV	62 691 481,16
NZV (Nezpůsobilé výdaje)	
Dokumentace k územnímu rozhodnutí	605 040,00
Stavba	2 429 724,66
Mzdy projektového týmu	990 219,00
Žádost o dotaci	168 000,00
Dokumentace pro stavební povolení	900 000,00
Realizační dokumentace	575 220,00
Celkem NZV	5 668 203,66
Celkem NZV + ZV	68 359 684,82

Tab. 7.1: Výdaje rozpočtu cyklostezky [33]

Obecně jsou celkové způsobilé výdaje rozděleny do tří hlavních částí. První část výdajů je shrnuta do „Nákupů služeb“ - zde jsou vyčísleny položky, které byly z větší části zapotřebí před započítáním výstavby a z hlediska potřeby finančních prostředků je možné na tuto část pohlížet jako na přípravnou fázi projektu. Ve druhé části jsou vyčísleny prostředky, jež bylo zapotřebí pro publicitu projektu. Jedná se především o informační panely, pamětní desky a letáky s obsahem určeným legislativou EU pro dotace - Evropský fond pro regionální rozvoj, operační program Regionální infrastruktura a dostupnost v oblasti podpory, atp. Třetí část sestává s výdaji spojenými se samotnou realizací stavby.

Samostatnou část tvoří výdaje nezpůsobilé, což jsou výdaje, jež nelze zahrnout do výdajů zohledňovaných při rozhodování o výši dotace, či poskytnutí dotace. Určování způsobilých a nezpůsobilých výdajů se řídí legislativou ČR a legislativou EU.

7.3 Financování cyklostezky s využitím DSO Region Poodří

V podkapitole Cyklostezka Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji této diplomové práce byly vyčísleny výdaje potřebné pro uskutečnění stavebního projektu. Následující stránky této práce jsou věnovány způsobům zajištění finančních prostředků pro realizaci projektu cyklostezka Odra - Morava - Dunaj s využitím DSO Regionu Poodří.

Prvním ze způsobů je financování za pomoci dotace z EU, dotace z Magistrátu města Ostravy a s finanční výpůjčkou od Magistrátu města Ostravy. Tímto způsobem byla realizovaná cyklostezka financována a podkapitola je spíše popisného charakteru.

Druhým způsobem je zajištění financování za pomoci dotace z EU a Magistrátu města OV (Ostrava), bez možnosti finanční výpomoci od Magistrátu města Ostravy.

7.3.1 Financování s využitím dotace ROP NUTS II, dotace a finanční výpomoci Magistrátu města Ostrava

Veřejná zakázka byla financována z dotací v celkové výši 85 % způsobilých výdajů, z evropského fondu ERDF z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007 - 2013, s prioritní osou 1. Regionální infrastruktura a dostupnost v oblasti podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti. Tato dotace byla vyplácena ex-post roku 2016 dobrovolnému svazku Region Poodří po ukončení výstavby cyklostezky. Celková výše investiční dotace z úřadu Regionální rady byla ve výši 53 287 758,99 Kč a výše neinvestiční dotace byla 27 485 Kč. Celkem tedy dobrovolný svazek obdržel dotaci ve výši 53 315 243,99 Kč. [35]

Na projekt Cyklostezka Odra - Morava - Dunaj byla dobrovolnému svazku poskytnuta účelová investiční dotace z rozpočtu statutárního města Ostrava v celkové výši 12 840 353,33 Kč. Tato účelová investiční dotace byla určena na ZV do výše 15 % a zbytek prostředků bylo určeno na NZV projektu. Tzn, že 9 403 722,17 Kč bylo použito na zaplacení ZV cyklostezky a zbylé 3 436 631,16 Kč bylo použito na NZV cyklostezky. [34]

Dotace od magistrátu města Ostravy nebyla vyplácena ex post, nýbrž byla rozdělena do tří dílčích termínů:

- do 30 dnů od uzavření SMO (Smlouva o dílo) (tedy od 18.05.2015) částka 2 500 000 Kč,
- 31.05.2015 částka 5 000 000 Kč,
- 30.09.2015 částka 5 340 353 Kč. [34]

V následující tabulce 7.2 jsou vyčísleny příjmy dobrovolného svazku obcí Region Poodří, který stavební projekt realizoval.

Tab. 7.2: Příjmy cyklostezky Odra - Morava - Dunaj v MSK

Název	Cena s DPH [Kč]
Dotace regionální rada ve výši 85% ZV	53 287 758,99
Vlastní podíl - dotace Magistrát města OV (na způsobilé výdaje)	9 403 722,17
Podíl obce Jeseník nad Odrou Podíl obce Pustějov Podíl obce Hladké Životice Podíl obce Suchdol nad Odrou Podíl obce Mankovice	600 000,00
Vlastní podíl - dotace Magistrát města OV (na nezpůsobilé výdaje)	3 436 631,16
Dofinancování z vlastních zdrojů	1 631 572,50
Celkem zdroje financování	68 359 684,82

Na předfinancování projektu dostal dobrovolný svazek obcí finanční výpomoc ze strany magistrátu Ostrava ve výši 46 000 000 Kč. V roce 2016, kdy Region Poodří dostal dotaci od Regionální rady, splatil výpůjčku ve výši 46 000 000 Kč. [36]

Region Poodří obdržel dotaci od členských obcí spolku dohromady ve výši 600 000 Kč. Zbýlých 1 631 572,50 Kč bylo zapláceno z vlastních zdrojů svazku ze zůstatků z minulých let a z příspěvků členských obcí svazku.

7.3.2 Financování s využitím dotace ROP NUTS II, dotace od Magistrátu města Ostravy a úvěru od KB

Při plánování financování projektu cyklostezka Odra - Morava - Dunaj by mohlo dojít ke scénáři, kde by magistrát města Ostravy nenašel ve svém rozpočtu prostředky na vratnou finanční výpomoc spolku Region Poodří ve výši 46 000 000 Kč a dobrovolný spolek obcí by musel finance pro překlenutí realizační fáze projektu hledat ve vlastních zdrojích, či jinde.

Dle časového harmonogramu postupu prací a finančního plnění ze smlouvy o dílo se stavební firmou Strabag a.s. bylo na konci prvního měsíce od zahájení stavby potřeba profinancovat 3 300 000 Kč. Touto dobou již dobrovolnému spolku přišla část přislíbené dotace ve výši 2 500 000 Kč a 5 000 000 Kč, v prvním měsíci by spolek výdaje stavby zaplatil z těchto dotací. Koncem druhého měsíce byla potřeba profinancovat 5 877 000 Kč, pro zaplacení této částky by byly použity zbylé prostředky z poskytnuté dotace a to ve výši 4 200 000 Kč a další 1 677 000 Kč by spolek doplatil z vlastních zdrojů. V dalších dvou měsících bylo nutné profinancovat dalších 15 mil. Kč, poslední část dotace na způsobilé výdaje ve výši 3 436 631,16 Kč tuto částku snížila na 11 563 368,84 Kč.

V následujících třech měsících realizace stavby v roce 2015 bylo potřeba profinancovat ještě 28 500 000 Kč (v každém měsíci 9 500 000 Kč), celkem by tedy spolek musel ve vlastních zdrojích nalézt 41 740 368,84 Kč [33]. Časový harmonogram v návaznosti na finanční plnění je přehledně zobrazeno v tabulce níže 7.3.

Tab. 7.3: Harmonogram finančního plnění v Kč [33]

Měsíce	6	7	8	9
Finanční plnění	3 300 000,00	5 877 000,00	7 000 000,00	8 000 000,00
Dotace Ostrava	7 500 000,00	0,00	0,00	3 436 631,16
Zbývá dofinancovat	-4 200 000,00	1 677 000,00	7 000 000,00	4 563 368,84
Kumulativně	-4 200 000,00	1 677 000,00	8 677 000,00	13 240 368,84
Měsíce	10	11	12	
Finanční plnění	9 500 000,00	9 500 000,00	9 500 000,00	
Dotace Ostrava	0,00	0,00	0,00	
Zbývá dofinancovat	9 500 000,00	9 500 000,00	9 500 000,00	
Kumulativně	22 740 368,84	32 240 368,84	41 740 368,84	

Ze závěrečného účtu dobrovolného spolku obcí Region Poodří pro rok 2015 [36] je jasné, že by spolek stavbu cyklostezky neměl čím realizovat už v 8. měsíci stavby. Spolek v závěrečném účtu pro rok 2015 vykázal příjmy ve výši 14 374 189,99 Kč (včetně dotace od magistrátu města Ostravy), aby bylo možné posoudit, zda je spolek schopen zakázku dofinancovat, je nutné od této částky odečíst výše zmiňovanou investiční dotaci ve výši 12 840 353,33 Kč, která již byla odečtena z celkové částky potřebné pro realizaci cyklostezky. Z příjmů svazku v roce 2015 zbyl 1 533 836,66 Kč. S připočtením výsledků hospodaření z minulých let (tj. 193 503,99 Kč) disponuje spolek 1 727 340,65 Kč před odečtením výdajů. Za rok 2015 vykázal spolek výdaje v celkové výši 55 059 838,56 Kč, z toho 54 522 435,93 Kč činily výdaje na výše zmiňovanou cyklostezku. Po odečtení této částky od celkových výdajů je jasné, že spolek potřebuje finance ve výši 537 402,63 Kč na profinancování dalších projektů, svého chodu, apod. Po odečtení výdajů tedy spolek disponuje 1 189 938,02 Kč. Pro lepší přehlednost jsou příjmy, výdaje a následné operace zobrazeny v tabulce níže 7.4.

Tab. 7.4: Hospodaření DSO Region Poodří v roce 2015 [36]

Název položky	Celkem [Kč]
Příjmy	14 374 189,99
Dotace	12 840 353,33
Výsledek hospodaření z minulých let	193 503,99
Prostředky pro financování cyklostezky	1 727 340,65
Výdaje	55 059 838,56
Financování cyklostezky	54 522 435,93
Výdaje bez cyklostezky	537 402,63
Saldo	1 189 938,02

Dobrovolný spolek obcí Region Poodří by zakázku ze svých zdrojů nezvládl financovat a finanční prostředky si musí půjčit.

Banky působící na území České republiky nabízí speciální úvěrové programy, které jsou vhodné pro financování projektů dotovaných z fondů Evropské unie. Z velké části se jedná o úvěry krátkodobé, či střednědobé a to na překlenutí doby, po kterou municipalita potřebuje čerpat peníze, než přijdou finanční prostředky z dotačních programů. Aby municipalita mohla využít nejlepší nabídky na trhu, musí zpracovat zadávací dokumentaci pro úvěrové obchody. Aby byly podmínky jednoznačné a transparentní a zároveň aby umožnila dosažení nejnižších finančních nákladů plynoucích z úvěru, musí mít taková zadávací dokumentace základní náležitosti:

- vymezení předmětu - předmět zadávané veřejné zakázky na služby, výše úvěru, účel úvěru, dobu čerpání úvěru, dobu splácení úvěru, podklady pro požadovaný účel úvěru a dokumenty nezbytné pro posouzení bonity zadavatele,
- obchodní podmínky včetně platebních podmínek - typ a fixace úrokové sazby, časový harmonogram čerpání úvěru, včetně předpokládaných objemů, časový harmonogram splácení jistiny úvěru - typ splátek, frekvence splátek, apod., možnosti změn úrokové sazby a odchylek od termínů od zadávací dokumentace,
- technické podmínky, jsou-li,
- požadavky na varianty nabídek,
- požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny - v závislosti na hodnocení nabídek - nejnižší nabídková cena, nebo ekonomická výhodnost, apod.,
- podmínky a požadavky na zpracování nabídky - obsah, struktura nabídky, apod.,
- způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií - základní hodnotící kritéria, popřípadě dílčí hodnotící kritéria a jejich procentuální váha,

- jiné požadavky - např. požadavky na subdodavatele. [37]

Po zpracování zadávací dokumentace následuje vyhlášení výběrového řízení, do kterého se hlásí banky, které mají zájem finanční výpomoc poskytnout. Obecně se do výběrového řízení hlásí banky poté, co vyhodnotí všechna rizika spojená s poskytnutím úvěru zrovna tomuto žadateli. Rizika vyhodnocují tzv. riskerři a to zejména na základě dokumentů jako jsou:

- výkaz pro plnění rozpočtu za uplynulý rok,
- aktuální výkaz plnění rozpočtu,
- rozpočet na běžný rok schválený zastupitelstvem,
- rozvaha za uplynulý rok,
- přehled o závazcích vůči bankám i ostatním subjektům a podrozvahové závazky včetně splátkových kalendářů,
- rozpočtový výhled na alespoň 2 následující roky,
- investiční výhled na alespoň 2 následující roky,
- v případě financování investičních projektů stručný popis předmětu financování, celkových nákladů, zdrojů financování a informace o stavu žádosti o dotaci, resp. smlouvy o přijetí dotace, dodavatelské smlouvy. [37]

Dobrovolné svazky obcí musí ještě předložit:

- smlouvu o vytvoření svazku obcí včetně přílohy obsahující stanovy,
- potvrzení o zápisu do registru sdružení vedeného krajským úřadem příslušným dle sídla sdružení,
- doklad o přidělení identifikačního čísla. [37]

Po zhodnocení rizik banky předloží nabídky, které zadavatel zhodnotí na základě předem určených kritérií. Tato diplomová práce se zaměří na první dva body, které by měla obsahovat zadávací dokumentace pro úvěrový obchod. A to konkrétně na výši úvěru, dobu čerpání úvěru, dobu splácení úvěru, typ a fixaci úrokové sazby, časový harmonogram čerpání úvěru včetně objemů čerpání, časový harmonogram splácení jistiny úvěru. Obecně vzato, jak by měl být úvěr nastaven, aby byl pro spolek splatitelný. Nejvhodnějším typem úvěru by byl úvěr Municipální revolvingový, který nabízí Komerční banka a.s., dále jen KB (Komerční banka), která je osvědčeným partnerem municipalit v České republice a pro více než polovinu měst a obcí je hlavní bankou. Spolek by potřeboval úvěr s postupným čerpáním do celkové výše 58 955 962,65 Kč s pohyblivou úrokovou sazbou 1 M (Měsíční) PRIBOR (Prague InterBank Offered Rate - Pražská mezibankovní nabídková sazba) a pevnou úrokovou sazbou 0,95 % p.a. (Per annum - Ročně) 7.5. Tato úroková sazba byla nastavena tak, aby byl schopen spolek úvěr splácet a nelze ji překročit. Municipální revolvingový úvěr byl zvolen z důvodů, že jej lze postupně čerpat, bez nutnosti splácení jistiny úvěru do doby, než je část jistiny úvěru splacena příslibenými dotacemi z fondu EU.

Pro spolek by i přes splacení velké části úvěru dotacemi bylo nemožné střednědobý úvěr splatit, po snížení dluhu dotací ve výši 53 287 758,99 Kč by celková výše zbylých finančních prostředků (5 763 971,81 Kč) z dotací z Ostravy (3 436 631,16 Kč), z dotací od členských obcí svazku (600 000 Kč) a prostředků pro financování cyklostezky svazku Region Poodří (1 727 340,65) stačila na splacení úroku a proto by bylo nutné u KB úvěr převést na dlouhodobý úvěr se zbylým dluhem ve výši 5 668 203,66 Kč a tento úvěr splácet s konstantním úmorem s pevnou úrokovou sazbou 2,1 % p. a. po dobu 6 let. Výška úmoru je navržena v závislosti na výši finančních prostředků, kterými svazek průměrně ročně disponuje tak, aby byl dluh co nejrychleji splacen. Splácení a čerpání úvěru je uvedeno v tabulce níže 7.6. V červenci roku 2021 by spolek doplatil poslední splátku a suma všech anuit (úmor + úrok) by byla ve výši 6 014 549,10 Kč a svazek by zaplatil o 346 345,44 Kč více.

Tab. 7.5: Čerpání a splácení municipálního revolvingového úvěru [autorova vlastní práce]

Rok	Měsíc	1M PRIBOR [%]	Úroková sazba [%]	Čerpání úvěru [Kč]	Dluh [Kč]	Úmor [Kč]	Úrok [Kč]	Anuita [Kč]
2015	7.	0,22	1,17	1 677 000,00	1 677 000,00		19 620,90	19 620,90
	8.	0,22	1,17	8 677 000,00	8 677 000,00		101 520,90	101 520,90
	9.	0,22	1,17	13 240 368,84	13 240 368,84		154 912,32	154 912,32
	10.	0,20	1,15	22 740 368,84	22 740 368,84		261 514,24	261 514,24
	11.	0,20	1,15	32 240 368,84	32 240 368,84		370 764,24	370 764,24
	12.	0,20	1,15	54 522 435,93	54 522 435,93		627 008,01	627 008,01
2016	1.	0,20	1,15	58 955 962,65	58 955 962,65		677 993,57	677 993,57
	2.	0,20	1,15	0,00	58 955 962,65		677 993,57	677 993,57
	3.	0,20	1,15	0,00	58 955 962,65		677 993,57	677 993,57
	4.	0,20	1,15	0,00	58 955 962,65		677 993,57	677 993,57
	5.	0,20	1,15	0,00	58 955 962,65	53 287 758,99	677 993,57	53 965 752,56
Celkem							4 925 308,46	58 213 067,45

Tab. 7.6: Splácení dlouhodobého úvěru s konstantním úmorem [autorova vlastní práce]

Rok	Měsíc	Dluh [Kč]	Úmor [Kč]	Úrok [Kč]	Anuita [Kč]
2016	6.	5 668 203,66	92 000,00	9 919,36	101 919,36
	7.	5 576 203,66	92 000,00	9 758,36	101 758,36
	8.	5 484 203,66	92 000,00	9 597,36	101 597,36
	9.	5 392 203,66	92 000,00	9 436,36	101 436,36
	10.	5 300 203,66	92 000,00	9 275,36	101 275,36
	11.	5 208 203,66	92 000,00	9 114,36	101 114,36
	12.	5 116 203,66	92 000,00	8 953,36	100 953,36
2017	1.	5 024 203,66	92 000,00	8 792,36	100 792,36
	2.	4 932 203,66	92 000,00	8 631,36	100 631,36
	3.	4 840 203,66	92 000,00	8 470,36	100 470,36
	4.	4 748 203,66	92 000,00	8 309,36	100 309,36
	5.	4 656 203,66	92 000,00	8 148,36	100 148,36
	6.	4 564 203,66	92 000,00	7 987,36	99 987,36
	7.	4 472 203,66	92 000,00	7 826,36	99 826,36
	8.	4 380 203,66	92 000,00	7 665,36	99 665,36
	9.	4 288 203,66	92 000,00	7 504,36	99 504,36
	10.	4 196 203,66	92 000,00	7 343,36	99 343,36
	11.	4 104 203,66	92 000,00	7 182,36	99 182,36
	12.	4 012 203,66	92 000,00	7 021,36	99 021,36
2018	1.	3 920 203,66	92 000,00	6 860,36	98 860,36
	2.	3 828 203,66	92 000,00	6 699,36	98 699,36
	3.	3 736 203,66	92 000,00	6 538,36	98 538,36
	4.	3 644 203,66	92 000,00	6 377,36	98 377,36
	5.	3 552 203,66	92 000,00	6 216,36	98 216,36
	6.	3 460 203,66	92 000,00	6 055,36	98 055,36
	7.	3 368 203,66	92 000,00	5 894,36	97 894,36
	8.	3 276 203,66	92 000,00	5 733,36	97 733,36
	9.	3 184 203,66	92 000,00	5 572,36	97 572,36
	10.	3 092 203,66	92 000,00	5 411,36	97 411,36
	11.	3 000 203,66	92 000,00	5 250,36	97 250,36
	12.	2 908 203,66	92 000,00	5 089,36	97 089,36

Tab. 7.6: (pokračování)

Rok	Měsíc	Dluh [Kč]	Úmor [Kč]	Úrok [Kč]	Anuita [Kč]
2019	1.	2 816 203,66	92 000,00	4 928,36	96 928,36
	2.	2 724 203,66	92 000,00	4 767,36	96 767,36
	3.	2 632 203,66	92 000,00	4 606,36	96 606,36
	4.	2 540 203,66	92 000,00	4 445,36	96 445,36
	5.	2 448 203,66	92 000,00	4 284,36	96 284,36
	6.	2 356 203,66	92 000,00	4 123,36	96 123,36
	7.	2 264 203,66	92 000,00	3 962,36	95 962,36
	8.	2 172 203,66	92 000,00	3 801,36	95 801,36
	9.	2 080 203,66	92 000,00	3 640,36	95 640,36
	10.	1 988 203,66	92 000,00	3 479,36	95 479,36
	11.	1 896 203,66	92 000,00	3 318,36	95 318,36
	12.	1 804 203,66	92 000,00	3 157,36	95 157,36
2020	1.	1 712 203,66	92 000,00	2 996,36	94 996,36
	2.	1 620 203,66	92 000,00	2 835,36	94 835,36
	3.	1 528 203,66	92 000,00	2 674,36	94 674,36
	4.	1 436 203,66	92 000,00	2 513,36	94 513,36
	5.	1 344 203,66	92 000,00	2 352,36	94 352,36
	6.	1 252 203,66	92 000,00	2 191,36	94 191,36
	7.	1 160 203,66	92 000,00	2 030,36	94 030,36
	8.	1 068 203,66	92 000,00	1 869,36	93 869,36
	9.	976 203,66	92 000,00	1 708,36	93 708,36
	10.	884 203,66	92 000,00	1 547,36	93 547,36
	11.	792 203,66	92 000,00	1 386,36	93 386,36
	12.	700 203,66	92 000,00	1 225,36	93 225,36

Tab. 7.6: (pokračování)

Rok	Měsíc	Dluh [Kč]	Úmor [Kč]	Úrok [Kč]	Anuita [Kč]
2021	1.	608 203,66	92 000,00	1 064,36	93 064,36
	2.	516 203,66	92 000,00	903,36	92 903,36
	3.	424 203,66	92 000,00	742,36	92 742,36
	4.	332 203,66	92 000,00	581,36	92 581,36
	5.	240 203,66	92 000,00	420,36	92 420,36
	6.	148 203,66	92 000,00	259,36	92 259,36
	7.	56 203,66	56 203,66	98,36	56 302,02
Celkem					5 978 752,76 Kč

7.4 Financování cyklostezky obcí Jeseník nad Odrou

Obec Jeseník nad Odrou leží v jihozápadní části chráněné krajinné oblasti Poodří severozápadně od obce Nový Jičín. Dnešní Jeseník nad Odrou se skládá z celkem pěti vesnic, které se postupně spojily a sice v roce 1957 se k Jeseníku nad Odrou připojily Hrabětice, v roce 1975 Poloušví a v roce 1976 Blahutovice a Hůrka. [38]

Cyklostezka vedoucí právě touto obcí má cca 1,815 km a za realizaci cyklostezky by obec musela zaplatit cca 8 332 997,71 Kč. Stavební výdaje z rozpočtu pro stavbu cyklostezky v Jeseníku nad Odrou jsou uvedeny v následující tabulce. 7.7

Tab. 7.7: Výdaje stavby cyklostezky [33]

Název stavebních objektů	Cena s DPH [Kč]
Komunikace	4 976 294,04
Úprava krajské silnice	359 271,18
Komunikace ostatní	118 021,67
Dočasné dopravní značení	110 250,48
Celkem	5 563 837,37

Délka cyklostezky je přibližná a byla vypočtena z objemu financí potřebných pro stavbu cyklostezky v části Jeseník nad Odrou oproti celkovému objemu financí potřebných pro celou cyklostezku Odra - Morava - Dunaj z rozpočtu této cyklostezky. Dále byla stejným způsobem vypočtena i celková cena realizace cyklostezky na základě objemu financí a délky trvání budování cyklostezky v obci.

Celkově tvoří z cyklostezky Odra - Morava - Dunaj část v obci Jeseník nad Odrou 9,60 % a úsek byl budován 23 týdnů z 30. V následující tabulce 7.8 jsou zobrazeny výsledky přepočtů výdajů na realizaci projektu. Položky vztahující se k délce cyklostezky byly přepočítávány dle poměrů finančních objemů (9,6 %) a položky vztahující se k délce trvání (především dozory) byly přepočítávány dle poměrů délky trvání prací (93,33 %).

Tab. 7.8: Celková cena cyklostezky v Jeseníku nad Odrou [autorova vlastní práce]

Název	Cena s DPH [Kč]	Cena s DPH [Kč]
Nákup služeb	443 320,00	42 558,72
Žádost o dotaci	90 000,00	8 640,00
Management projektu	232 320,00	22 302,72
Výběrové řízení	121 000,00	11 616,00
Publicita projektu	822 800,00	127 130,67
Velkoplošný informační panel	193 600,00	32 266,67
Pamětní desky	145 200,00	48 400,00
Propagační letáky a mapy	484 000,00	46 464,00
Stavební výdaje	61 425 361,16	7 619 160,77
Autorský dozor	121 000,00	112 929,30
Technický dozor	1 331 000,00	1 242 222,30
Ekologický dozor	363 000,00	338 787,90
Koordinátor BOZP	242 000,00	225 858,60
GP a znalecký posudek	849 420,00	81 544,32
Pořízení pozemků	2 737 213,60	262 772,51
Plán BOZP	121 000,00	11 616,00
Dokumentace skutečného provedení	96 800,00	9 292,80
Biologický průzkum	41 500,00	3 984,00
Stavba	55 522 427,56	5 330 153,05
ZV	62 691 481,16	7 788 850,16
Dokumentace k územnímu rozhodnutí	605 040,00	58 083,84
Stavba	2 429 724,66	233 684,33
Mzdy projektového týmu	990 219,00	95 061,02
Žádost o dotaci	168 000,00	16 128,00
Dokumentace pro stavební povolení	900 000,00	86 400,00
Realizační dokumentace	575 220,00	55 221,12
NZV	5 668 203,66	544 578,31
ZV + NZV	68 359 684,82	8 333 428,47

V případě, že by se obec rozhodla projekt financovat z vlastních zdrojů, výdaje na žádost o dotaci a na publicitu projektu by nebyly nutné a celková cena realizace díla by klesla na 8 181 529,80 Kč. Obec by v roce 2015 projekt nezvládla financovat z vlastních zdrojů [39] a měla by na výběr ze dvou možností a to vzít si překlenovací krátkodobý úvěr, podobně jako tomu bylo u dobrovolného svazku Region Poodří, nebo s projektem počkat a financovat jej až v době, kdy na něj peníze mít bude - pro obec Jeseník nad Odrou v průběhu roku 2016. Za předpokladu, že by smlouva o dílo se stavební firmou na realizaci cyklostezky byla sestavena obdobně, jako s Regionem Poodří a obec by roku 2015 měla platit „pouze“ 90 % stavebních výdajů (tedy 5 007 453,63 Kč), stavební výdaje by obec byla schopna zaplatit ze svých vlastních zdrojů. K realizaci projektu se řadí další výdaje a to ve výši 2 617 692,43 Kč, na které už obec finanční prostředky nemá. Toto tvrzení vyplynulo z tabulky níže 7.9, kde je zjednodušeně zobrazeno hospodaření obce od roku 2015 do roku 2018. V tabulce jsou nejdříve vyobrazeny příjmy obce za rok, výdaje za rok a saldo příjmů a výdajů (příjmy - výdaje). Saldo příjmů a výdajů se neuvádí jako plusová či minusová položka, pouze jako absolutní hodnota rozdílu. Aby bylo jasně znatelné, kdy výdaje převyšovaly příjmy, je položka salda zbarvena červeně. Poslední informací jsou peněžní stavy na běžném účtu k 31.12. daného roku. Tyto položky znázorňují finanční prostředky na účtu, kterými obec disponuje po financování (vyrovnání přebytku či schodku) rozpočtu.

Tab. 7.9: Hospodaření obce Jeseník nad Odrou [39]

	2015	2016	2017	2018
Příjmy	67 699 963,02	61 516 475,60	61 223 213,78	70 045 227,16
Výdaje	64 017 051,36	46 721 975,87	70 849 956,95	62 342 777,55
Saldo	3 682 911,66	14 794 499,73	9 626 743,17	7 702 449,61
Stav na účtu	5 839 443,89	17 566 629,07	5 992 9232,25	12 690 777,89

Další možností obce, jak financovat cyklostezku na jejím území, je požádat o dotaci z dotačního programu ROP NUTS II 2007 - 2013 Moravskoslezsko z prioritní osy 1. Regionální infrastruktura a dostupnost v oblasti podpory 1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury dílčí oblasti 1. 1. 2 Bezpečnost na komunikacích, cyklo a pěší doprava s účinností od 29. 08. 2011. S globálním cílem zvýšit bezpečnost silničního provozu na komunikacích, zvláště cyklo a pěší dopravu, rozvíjet podmínky pro cyklistickou dopravu a zlepšit dopravní dostupnost u vymezených průmyslových zón regionu. Tato nevratná přímá pomoc by byla do maximální výše způsobilých výdajů 92,5 %.

V tomto případě (ZV ve výši 7 788 850,16 Kč) by byla velká šance, že by byla dotace přislíbena v plné výši, a to ve výši 92,5 % ZV (7 204 686,40 Kč). Obci by tedy zbývalo doplatit 7,5 % ze způsobilých výdajů ve výšce 584 163,76 Kč a plnou výši nezpůsobilých výdajů, tedy 544 578,31 Kč, dohromady 1 128 742,07 Kč. Obec by minimálně měla dostat dotaci ve výši 85 % na způsobilé výdaje, jako tomu bylo v případě financování celé cyklostezky Odra - Morava - Dunaj. Dotace by poté byla ve výši 6 620 522,64 Kč na způsobilé výdaje, další 1 168 327,52 Kč (15 % způsobilých výdajů) a 544 578,31 Kč, celkem tedy 1 712 905,84 Kč by musela obec uhradit z vlastních zdrojů. Přehlednější srovnání dvou typů výší dotace je v tabulce níže. 7.10

Tab. 7.10: Srovnání objemů poskytovaných dotací [autorova vlastní práce]

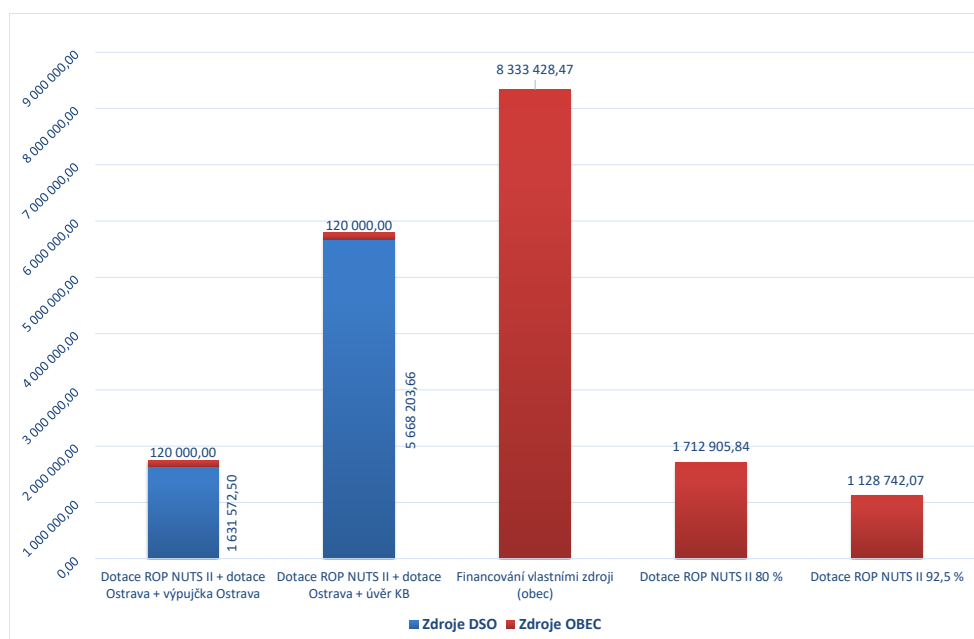
	Celkem	Dotace A		Dotace B	
		85,00%	15,00%	92,50%	7,50%
ZV [Kč]	7 788 850,16	6 620 522,64	1 168 327,52	7 204 686,40	584 163,76
NZV [Kč]	544 578,31				
Zbývá doplatit		1 712 905,84 Kč		1 128 742,07 Kč	

7.5 Posouzení financování cyklostezky

V poslední kapitole této práce je posouzeno financování cyklostezky z hlediska základního prvku sídelní struktury České republiky, obce. V kapitole 7.3 ?? této práce bylo popsáno financování cyklostezky Odra - Morava - Dunaj s využitím dotací od ROP NUTS II Moravskoslezsko a magistrátu města Ostravy s poskytnutím výpůjčky od magistrátu města Ostravy pomocí dobrovolného svazku obcí Region Poodří a následně vytvořen scénář, ve kterém by Region Poodří výpůjčku od magistrátu města Ostravy, na předfinancování projektu nedostal a na dofinancování cyklostezky by si musel finanční prostředky půjčit.

V prvním scénáři doplatil svazek z vlastních zdrojů 1 631 572,50 Kč, ve druhém scénáři by musel svazek z vlastních zdrojů doplatit 5 668 203,66 Kč, které v danou chvíli neměl a musel by si vzít úvěr, který by splácel. Scénář s úvěrem je pro dobrovolný spolek obcí velmi nevýhodný ve srovnání se scénářem s výpůjčkou od magistrátu města Ostravy, ani jeden ze zmiňovaných scénářů však neovlivnil podíl financování obcí Jeseník nad Odrou, a to ve výši 120 000 Kč.

Další způsoby financování jsou navrženy z hlediska obce, samostatně financující úsek cyklostezky procházející jejím územím, při kterých by obec buď hradila celou částku (8 333 428,47 Kč), popřípadě by byla část hrazena z dotačního programu EU ve výši dotace 6 620 522,64 Kč a obec by z vlastních zdrojů hradila 1 712 905,84 Kč, nebo z dotačního programu EU s výší dotace 7 204 686,40 Kč a z vlastních zdrojů by obec hradila 1 128 742,07 Kč. Všechny tři způsoby/scénáře jsou finančně mnohem méně výhodnější, než financování cyklostezky dobrovolným spolkem Region Poodří. S přihlédnutím k faktu, že v případě budování cyklostezky dobrovolným svazkem obcí Region Poodří jsou propojeny cyklostezky od Starého Bohumína (obec ležící u hranice s Polskem) až po Hrabětice (obec ležící u hranice s Olomouckým krajem) a výsledná cyklostezka protíná a spojuje celý Moravskoslezský kraj, je budování cyklostezky právě dobrovolným svazkem obcí nejlepší variantou. Pro přehlednější srovnání způsobů financování byl vytvořen graf 7.3, který znázorňuje jak výhodnost a nevýhodnost různých způsobů financování pro dobrovolný spolek Region Poodří (objem vlastních finančních prostředků), tak výhodnost a nevýhodnost způsobů financování pro obec Jeseník nad Odrou (objem vlastních finančních prostředků).

Obr. 7.3: Potřeba vlastních finančních prostředků pro realizaci cyklostezky [autorova vlastní práce]

8 ZÁVĚR

Pro pochopení tématu, kterému se věnuje tato diplomová práce, byl zpracován teoreticky základ popisující stavební zakázky kapitolou 1, veřejnou správu kapitolou 2, její funkce a rozdělení, dále jak funguje spolupráce obcí v České republice v kapitole 3 a nutnosti pro správnou funkci nejčastější formy spolupráce obcí - dobrovolných svazků obcí v kapitole 4. V poslední části teoretického základu jsou shrnuty informace o financování veřejných investic kapitolou 5.

Praktická část této práce je tvořena analýzou dobrovolných svazků v Moravskoslezském kraji a financováním cyklostezky Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji. V analýze bylo zjišťováno, jak se obce v Moravskoslezském kraji sdružují - jaké faktory toto sdružování ovlivňuje a jakých příjmů dobrovolné svazky dosahují, všechny výše zmíněné a další závislosti jsou uvedeny v kapitole 6.

Druhá část je zaměřena na problematiku financování veřejné zakázky a to z pohledu dobrovolného svazku obcí a z pohledu samostatné obce. V práci, v kapitole 7, jsou srovnány dva způsoby financování projektu a jejich výhodnost či nevýhodnost z pohledu financování obcí. První způsob byl financování s využitím DSO a obec na vybudování projektu přispěla 120 000 Kč. Druhý způsob byl počítán pouze pro část cyklostezky vedoucí obcí Jeseník nad Odrou, ve kterém bylo počítáno s uhrazením celé částky ve výši 8 181 529,80 Kč z vlastních zdrojů, jež se ukázalo v daném roce jako nerealizovatelné, dále bylo počítáno s dotací ve výši 7 204 686,40 Kč na způsobilé výdaje, kde by obec v konečném výsledku musela z vlastních zdrojů doplatit 1 128 742,07 Kč. Nakonec bylo počítáno ještě s dotací ve výši 6 620 522,64 Kč na způsobilé výdaje, při které by obec z vlastních zdrojů doplácela 1 717 290,54 Kč. V závěrečném srovnání je nevýhodnost budování části cyklostezky vlastními silami obce znázorněna v grafu 7.3. Ač by financování výše navrhovanými způsoby obec sama zvládla, je to pro ni z hlediska investovaných finančních objemů nevýhodné.

Na základě těchto faktů lze konstatovat, že sdružování obcí do dobrovolných svazků a realizace stavebních děl pomocí těchto svazků je pro obce obecně výhodná záležitost.

LITERATURA

- [1] HEJDUKOVÁ, Ing. Amálie a Ing. Marta HORNÍKOVÁ. *Financování stavební zakázky*. Brno, 2006.
- [2] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.
- [3] KORYTÁROVÁ, Jana, Bohumil PUCHÝŘ a Jaroslav FRIDRICH. *Ekonomika investic*. 2006. Brno: CERM, 2001. Učební texty vysokých škol. ISBN 8021420898.
- [4] *Zákon o zadávání veřejných zakázek*. In: . Český Těšín: PORADCE, 2016, ročník 2016, číslo 134.
- [5] Přednáška: Stavební zakázka. In: *Fakulta stavební VUT v Brně* [online]. Brno [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http://www.fce.vutbr.cz/EKRaspAktualityPredmetyFinsz3_prednaska.ppt
- [6] HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. Praha: ASPI, 2003. ISBN 80-863-9586-3.
- [7] KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [8] PRŮCHA, Petr a Karel SCHELLE. *Základy místní správy*. Brno: IURIDICA BRUNENSIA, 1995. ISBN 80-58964-00-7.
- [9] *ARES* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/aresobceares_obce.html.cz
- [10] *Samospráva. Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. Národní akademie regionálního managementu, ©2009-2014 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <http://www.rozvojobci.cz/newssamosprava>
- [11] *Mapa České republiky, Regiony ČR*. In: *EU2009* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.eu2009.cz/czech-republicregionsregiony-cr-328>
- [12] *Strukturální fondy* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/73d4d51b-39f4-4b60-8e70-1a8e355a4cdf/Regiony-NUTS.png>

- [13] GALVASOVÁ A KOL., Iva. Formy spolupráce obcí. In: *Deník veřejné správy* [online]. Praha: Triada, 2019, 4. 7. 2008 [cit. 2019-12-08]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6326681>
- [14] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]: *Veřejná databáze, vlastní výběr, počet obyvatel* [online]. ČSÚ: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 1910 [cit. 2019-12-08]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2facescsindex.jsf?page=home>
- [15] JETMAR, Marek. *Meziobecní spolupráce: inspirativní cesta, jak zlepšit služby veřejnosti*. I. vydání. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-906042-3-0.
- [16] GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.
- [17] *Zákon č. 128/2000 Sb.: o obcích (obecní zřízení)*. In: . Sbírka zákonů České republiky, 2000, ročník 2000, částka 38, číslo 128. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [18] *Zákon č. 89/2012 Sb.: Občanský zákoník*. In: . Sbírka zákonů České republiky, 2012, ročník 2012, číslo 89. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- [19] *Zákon č. 250/2000 Sb.: Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*. In: . Sbírka zákonů České republiky, 2000, ročník 2000, číslo 250. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [20] *Zákon č. 420/2004 Sb.: Zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí*. In: . Sbírka zákonů České republiky, 2004, ročník 2004, číslo 420. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-420>
- [21] *Veřejné finance*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1994. ISBN 80-7079-113-6.
- [22] HAMERNÍKOVÁ, CSC. *Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru*. Praha: EUROLEX BOHEMIA, 2000. ISBN 80-902752-3-0.
- [23] *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie*. Praha: GRADA Publishing, 2005. ISBN 80-247-1194-X.
- [24] *Strukturální a investiční fondy. Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2012 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>

- [25] Rozdělení financí do Evropských fondů pro ČR. In: *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2012 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: https://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/afe43f9e7-ff58-4a20-91bc-9556c92847b5/Abeceda_nahled-3.png
- [26] Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020. In: *Evropské strukturální a investiční fondy* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, ©2012 [cit. 2017-05-25]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU2014-2020v/Operacni-programy>
- [27] HRABINCOVÁ, D, G KOCOURKOVÁ, A TICHÁ, Z SEDLAŘÍKOVÁ a D LINKESCHOVÁ, 2019. Voluntary Associations of Municipalities as One of the Technical Infrastructure Development Instruments in the Czech Republic. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. **222**. DOI: 10.1088/1755-1315/222/1/012006. ISSN 1755-1315. Dostupné také z: <http://stacks.iop.org/1755-1315/222/i=1/a=012006?key=crossref.818cb1d1ec612f688b2f0dac4ccc173f>
- [28] Rejstřík svazků obcí. In: *Moravskoslezský kraj* [online]. Ostrava [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: https://www.msk.cz/vnitrorejstrik_so.html
- [29] Okresy Moravskoslezského kraje. In: *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2019-12-14]. Dostupné z: https://www.czso.cz/sux/tvysledky_slodb_2001_podle_okresu
- [30] Vznik Regionu Poodří. *Region Poodří* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.regionpoodri.czo-regionuvznik-a-predmet-cinnosti>
- [31] Registr komunálních symbolů. *REKOS* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: https://rekos.psp.cz/vyhledani-symbolu?typ=&obec=&poverena_obec=&popis=&kraj=0&okres=0&od=&do=&smazat=
- [32] Cyklostezka Odra - Morava - Dunaj v Moravskoslezském kraji. *DotaceEU.cz* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Statistiky-a-analyzy/Mapa-projektu/Projekty-pred-rokem-201410-ROP-NUTS-II-Moravskoslezsko10-1-Regionalni-infrastruktura-a-dostupnost/Cyklostezka-Odra-Morava-Dunaj-v-Moravskoslezskem-kraji>
- [33] Smlouva o dílo. In: *Portál pro vhodné uveřejnění veřejných zakázek* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z:

<https://www.vhodne-uverejneni.cz/index.php?m=xenorders&h=order&a=detaildocumentsandimages&rwr=cyklostezka-odra-morava-dunaj-v-moravskoslezskem-kraji-2>

- [34] Bod jednání: Dodatek č. 1 ke smlouvě o poskytnutí dotace z rozpočtu města REGIONU POODŘÍ na projekt "Cyklostezka Odra-Morava-Dunaj v Moravskoslezském kraji"BJ1014 0173314. In: *OSTRAVA!!!* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: https://www.ostrava.cz/ulozistezastupitelstvomaterialy_ZMvo1014z33verejneBJ1014_01733_14_ZM1014_33_zPindex.html
- [35] Závěrečný účet RP za rok 2016. In: *Region Poodří* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.regionpoodri.czo-regionuekonomika-svazku>
- [36] Závěrečný účet RP za rok 2015. In: *Region Poodří* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <http://www.regionpoodri.czo-regionuekonomika-svazku>
- [37] Municipální finance od A do Z, Municipality v KB. In: *Komerční banka* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/csfirmy-a-instituceproduktyuvery-a-financovaniinvesticni-financovaniprogram-ponte-ii>
- [38] O obci Jeseník nad Odrou. In: *Jeseník nad Odrou* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://jeseniknadodrou.cz/obec>
- [39] O obci Jeseník nad Odrou. In: *Jeseník nad Odrou* [online]. [cit. 2020-01-09]. Dostupné z: <https://jeseniknadodrou.cz/financni-hospodareni>
- [40] Umístění cyklostezky Odra - Morava - Dunaj. In: *Google mapy* [online]. [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/@49.7301893,18.0343779,12z?hl=en-US>

SEZNAM SYMBOLŮ, VELIČIN A ZKRATEK

Sb. Sbírka

ES Rada ministrů

EU Evropská unie

ČR Česká republika

CPV Common procurement vocabulary - Společný slovník pro veřejné zakázky

DPH Daň z přidané hodnoty

NUTS Nomenclature of Units for Territorial Statistics - Nomenklatura územních statistických jednotek

LAU Local Administrative Units - Místní samosprávné jednotky

ČOV Čistička odpadních vod

DSO Dobrovolný svazek obcí

ERDF/EFRR European Regional Development Fund/Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF European Social Fund - Evropský sociální fond

CS/FS Cohesion Fund/Fond soudržnosti

EAFRD European Agricultural Fund for Rural Development - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

EMFF European Maritime and Fisheries Fund - Evropský námořní a rybářský fond

HDP Hrubý domácí produkt

EGF European Globalisation Adjustment Fund - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

ESI European Structural and Investment Funds - Evropské strukturální a investiční fondy

EÚS Evropská územní spolupráce

MSK Moravskoslezský kraj

IČ Identifikační číslo

CHKO Chráněná krajinná oblast

SO Stavební objekt

a. s. Akciová společnost

ZV Způsobilé výdaje

BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

GP Geologický průzkum

NZV Nezpůsobilé výdaje

SMO Smlouva o dílo

OV Ostrava

KB Komerční banka

M Měsíční

PRIBOR Prague InterBank Offered Rate - Pražská mezibankovní nabídková sazba

p.a. Per annum - Ročně

SEZNAM OBRÁZKŮ

2.1	Okresy v ČR [9]	17
2.2	Kraje v ČR [11]	19
2.3	Regiony soudržnosti [12]	21
3.1	Formy spolupráce [13]	24
5.1	Rozdělení financí do Evropských fondů pro ČR [25]	34
5.2	Rozdělení financí do operačních programů [26]	35
6.1	Počet DSO v jednotlivých krajích[27]	37
6.2	Počty DSO v závislosti na počtu obcí a počtu obyvatel v každém kraji [autorova vlastní práce]	38
6.3	Počty DSO v závislosti na počtu obcí do 1 000 obyvatel, rozloze kraje a hustoty zalidnění kraje [autorova vlastní práce]	39
6.4	Okresy Moravskoslezského kraje [29]	41
6.5	Vývoj počtu obcí v MSK [16]	43
6.6	Počet založených DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce] .	44
6.7	Příjmy DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce]	45
6.8	Příjmy DSO v jednotlivých letech [autorova vlastní práce]	46
7.1	Znaky členských obcí Regionu Poodří [31]	50
7.2	Vyznačení počátku a konce cyklostezky na mapě [40]	51
7.3	Potřeba vlastních finančních prostředků pro realizaci cyklostezky [autorova vlastní práce]	67

SEZNAM TABULEK

3.1	Počet obyvatel v obcích ČR	23
6.1	Informace o okresech MSK [29]	42
7.1	Výdaje rozpočtu cyklostezky [33]	54
7.2	Příjmy cyklostezky Odra - Morava - Dunaj v MSK	56
7.3	Harmonogram finančního plnění v Kč [33]	57
7.4	Hospodaření DSO Region Poodří v roce 2015 [36]	58
7.5	Čerpání a splácení municipálního revolvingového úvěru [autorova vlastní práce]	60
7.6	Splácení dlouhodobého úvěru s konstantním úmorem [autorova vlastní práce]	61
7.7	Výdaje stavby cyklostezky [33]	63
7.8	Celková cena cyklostezky v Jeseníku nad Odrou [autorova vlastní práce]	64
7.9	Hospodaření obce Jeseník nad Odrou [39]	65
7.10	Srovnání objemů poskytovaných dotací [autorova vlastní práce]	66

SEZNAM PŘÍLOH

A	Jmenný seznam DSO v MSK	78
B	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Bruntál	79
C	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Frýdek-Místek	82
D	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Nový Jičín	84
E	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Opava	86
F	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Ostrava	89
G	Obce sdružené v dobrovolných svazcích v okrese Karviná	90